

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Мувофиқа шуд»

Ректори Донишкадаи давлатии
забонҳои Тоҷикистон ба номи
Сотим Улуғзода

_____ Гулназарзода Ж.Б.

« _____ » _____ с. 2022

«Тасдиқ карда шуд»

Вазири маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон

_____ Саидзода Р.Ҳ.

« _____ » _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 21 – Илмҳои гуманитарӣ

Гуруҳи ихтисосҳо: 2106 – Илмҳои забоншиносӣ

Ихтисос: 1-210601-02 – Забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума)

Тахассус: Забоншинос, тарҷумон (забони англисӣ)

Дараҷаи академӣ: Бакалавр

Мӯҳлати таҳсил: 4 сол

Душанбе – 2022

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Баррасӣ шуд»

Дар Шурои олимони ДДЗТ ба номи
Сотим Улуғзода, қарори № _____
аз «_____» _____ с. 2022
Раиси Шурои _____ Гулназарзода Ж.Б.

«Ташхис карда шуд»

Директори Маркази ҷумҳуриявии
таълимию методии назди Вазорати
маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Р. Мирзозода
«_____» _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 21 – Илмҳои гуманитарӣ
Гуруҳи ихтисосҳо: 2106 – Илмҳои забоншиносӣ
Ихтисос: 1-210601-02 – Забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума)
Тахассус: Забоншинос, тарҷумон (забони англисӣ)
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Мухлати таҳсил: 4 сол

Душанбе – 2022
МУНДАРИҶА

Феҳристи ихтисораҳо.....	4
1. Муқаррароти умумии барномаи таҳсилотӣ.....	5
2. Ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ.....	7
3. Ҳадди ақали ҳатмии мазмун ва мундариҷаи барномаҳои таҳсилотӣ.....	8
4. Муҳлати азхудкунии барномаи таҳсилотӣ.....	14
5. Шароитҳои амалигардонии барномаи таҳсилотӣ.....	15
6. Мундариҷаи маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисос....	21
7. Қойдаҳои қабул тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	24
8. Аттестатсияи ҳатм аз рӯи ихтисос.....	24
9. Низоми дохилии таъмини сифат тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	25
10. Идоракунии тағйирот.....	25
Замима: Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ.....	26

ФЕҲРИСТИ ИХТИСОРАҲО

ВМИ ҶТ – Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

СДТОК – Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

МТОК – Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

БТ – Барномаи таҳсилотӣ

ННТ – Нақшаи намунавии таълим

НКТ – Нақшаи кории таълим

ШТМ – Шӯрои таълимию методӣ

БТФ – Барномаи таълимии фан

БКФ – Барномаи кории фан (силлабус)

ФФИ – Фанҳои интиҳобӣ

ФҲ – Фанҳои ҳатмӣ

ФЗ – Фанҳои заминавӣ

ФУК – Фанҳои умумикасбӣ

ФТ – Фанҳои тахассусӣ

ҲПО – Ҳайати профессорону омӯзгорон

КИТ – Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ

КМД – Кори мустақилонаи донишҷӯ

КМРО – Кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор

НЧ – Назорати ҷорӣ

НН – Назорати ниҳой

GPA (Grade Point Average) – Холи миёнаи умумӣ

ДДЗТ – Донишкадаи давлатии забонҳои ба номи Сотим Улуғзода

ММТ – Маркази миллии тести назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

1.1. Маълумот дар бораи ихтисос

Ном, рамз ва гуруҳи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) ба Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №349 аз 30-июни соли 2007 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Барномаи бакалавриат аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) тибқи Шаҳодатномаи АИ №0000894, аз 12.03.2019 аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф (ҳозира Агенсии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) аккредитатсия шудааст.

Барномаи таҳсилоти мазкур аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) моҳи март соли 2022 таҷдиди назар гардида, аз 1-уми сентябри соли 2022 мавриди татбиқ қарор дода мешавад.

1.2. Таҳассуси хатмкунанда

Баъди аз худ намудани барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) дар шакли таҳсили рӯзона баъд аз хатм ба хатмкунанда касбият ва дараҷаи зерин дода мешавад:

- таҳассуси касбӣ – тарҷумон;
- дараҷаи касбӣ – бакалаври тарҷумони забони англисӣ

1.3. Тавсифи умумии таҳассуси хатмкунанда

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси тарҷумонӣ гардидааст, бояд;

- бо назардошти хусусиятҳои фанни тадрисшаванда ба тарҷумаи матнҳои гуногун, аз қабилҳои матнҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, тиббӣ, бадеӣ омода бошад;

- асосҳои назарияи тарҷумаро ба пуррагӣ аз худ намуда, онро дар амалия татбиқ намояд;

- аз методҳо, усулҳо ва воситаҳои гуногуни тарҷума истифода барад;
- қонун, меъёр ва воситаҳои тарҷума ва тарҷумониро истифода намояд;
- аз зарурати риояи меъёр ва қонунҳои тарҷумонӣ огоҳ бошад;
- мунтазам таҳассуси касбии худро такмил диҳад;

- дар фаъолияти тарҷумонӣ, конференсия ва чорабиниҳое, ки хусусияти тарҷумонӣ доранд ширкат варзад;

- қоидаҳо ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхторро риоя кунад;

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси тарҷумонӣ гардидааст, бояд;

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- қонунҳо, асос, меъёр ва воситаҳои тарҷумонӣ;

- асосҳои фанҳои заминавиро дар ҳаҷме, ки барои ҳалли вазифаҳои тарҷумонӣ заруранд;

- назарияи тарҷума, тарҷумаи матнҳои илмӣ-техникӣ, тарҷумаи матнҳои расмӣ-корғузори, курси амалии тарҷума, тарҷумаи матнҳои илмӣ-техникӣ;

- талаботҳоро оид ба истифодаи қонуну қоида ва меъёрҳои назарияи тарҷума дар раванди тарҷумаи матнҳои гуногун;

- риояи этика ва эстетикаи тарҷума;

- аз худ намудани адабиёт, география ва таърихи забони англисӣ дар робита ва муқоиса ба забони модариро донад.

1.4. Талабот оид ба дарҷаи хатмкунанда

Хатмкунандае, ки барномаи зинаи бакалавриатро аз худ кардааст, дар мутобиқат бо намуди фаъолиятҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур ба он равона гардидааст, бояд бо натиҷаҳои таълим, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудааст, мутобиқат намояд.

1.5. Доираи фаъолияти хатмкунанда

Хатмкунандаи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) барои кор дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии гуногуншакл омода карда мешавад. Намудҳои фаъолияти касбие, ки аз рӯи онҳо хатмкунанда пас аз худ кардани барномаи бакалавриат, омодагӣ мебинад, чунианд:

- тарҷумонӣ;

- илмӣ-тадқиқотӣ;

- иҷтимоӣ;

- фарҳангӣ ва рушдбанда;

- идорақунӣ.

1.6. Имкониятҳои идомаи таҳсили хатмкунанда – тарҷумони забони русӣ, ки барномаи таҳсилотиро аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони русӣ) аз худ кардааст.

Тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсоне, ки дипломи зинаҳои таҳсилоти олии касбии бакалавриатро доранд, метавонанд таҳсили худро дар зинаи дуҷуми

таҳсилоти олии касбӣ – магистратура аз рӯи равия ва самт (ихтисос)-и мувофиқ идома диҳанд.

2. ҲУЧҚАТҲОИ ТАНЗИМКУНАНДАИ МУНДАРИЧА ВА РАВАНДИ ТАТБИҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

2.1. Барномаи таҳсилоти мазкур дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, ба санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф мувофиқ мебошад, ки бо онҳо дар сомонии расмии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон шинос шудан мумкин аст (нигаред ба <https://maorif.tj>).

2.2. Талаботро оид ба мазмун ва мундариҷаи ҳади аққали ҳатмии барномаи таҳсилотӣ, шароитҳои татбиқнамоӣ ва муҳлатҳои азхуднамоиро Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2.3. Дар раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) маҷмӯи зерини ҳуҷҷатҳои ҳатмӣ ҷалб карда мешаванд: нақшаи таълим аз рӯи ихтисос, барномаи таълимии корӣ, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ, барномаи таълимии фан ва силлабусҳо. Талаботи ҳади аққал ба мундариҷаи ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида дар Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтааст.

2.4. Қисми ҷудонашавандаи ин ҳуҷҷат (замимаи он) "Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ" ба ҳисоб мераванд, ки иборат мебошанд аз: тавсифи муҳтасари фан; намуди машғулӣҳо; забони таълим; салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд; натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд; номгӯи боб ва мавзӯҳои фан; васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан; шаклҳои назорати қорӣ ва ниҳой. Ин замима танҳо фишурдаи фанҳои ҳатмиро дар бар мегирад, зеро муаррифии фанҳои интихобӣ ҳар сол моҳи апрел аз қониби шӯбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ баргузор мегарданд. Мазмуну мундариҷаи пурраи барномаҳои кории фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар сомонии ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода пайдо кардан мумкин аст (нигаред ба <https://www.ddzt.tj>).

2.5. Барномаи таҳсилотӣ омӯзиши ҳатмии бахшҳо ва модулҳои, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудаанд, бояд ба назар гирад.

2.6. Бахшҳо ва модулҳои барномаи таҳсилотӣ аз фанҳои ҳатмии компоненти давлатӣ ва донишгоҳӣ, фанҳои интихобӣ, машғулиятҳои факултативӣ, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи ниҳой иборат мебошад.

2.7. Номгӯи бахш, модулҳо ва фанҳои компоненти давлатии барномаи таҳсилотӣ ба талаботи ҳуҷҷати “Таснифоти фанҳои таълимӣ аз рӯи бахшҳо ва модулҳо” ҷавобгӯ мебошанд.

3. ҲАДДИ АҚАЛИ ҲАТМИИ МАЗМУН ВА МУНДАРИҶАИ БАРНОМАҲОИ ТАҲСИЛОТӢ

1	НОМГӢИ БАРНОМА	Ихтисос: 1-210601-02 – Забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) Тахассус: Тарҷумон
2	ДАРАҶАИ АКАДЕМӢ	Бакалавр
3	ШАКЛИ ТАҲСИЛ	Рӯзона
4	МУҲЛАТИ МЕЪЁРИИ ТАҲСИЛ	4 сол
5	МИҚДОРИ КРЕДИТҲО	240 кредит (60 кредит дар як сол)
6	ҲАДАФИ УМУМӢ	Ҳадафи ин барнома - ташаккули салоҳиятҳои тарҷумонии касбии донишҷӯён, барои фаъолият намудан ба ҳайси тарҷумони фанни “Забони англисӣ” дар муассисаҳо ва ташкилотҳо, бо имкони идома додани таҳсил дар зинаи магистратура.
7	ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Барномаи таҳсилотии мазкур аз бахшу модулҳои зерин иборат аст: <u>Бахши 1. Фанҳои заминавӣ (48 кредит)</u> Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ – 22кредит; Модули фанҳои забонӣ – 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ – 11 кредит. <u>Бахши 2. Фанҳои тахассусӣ (108 кредит)</u> Модули фанҳои умумикасбӣ – 25 кредит; Модули фанҳои тахассусӣ – 83 кредит; <u>Бахши 3. Фанҳои интихобӣ (60 кредит)</u> Модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит Модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит <u>Бахши 4. Таҷрибаомӯзӣ (15 кредит).</u> <u>Бахши 5. Аттестатсияи хатм (9 кредит).</u> <u>Бахши 6. Машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит)¹.</u>
8	НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Пас аз анҷоми барномаи таҳсилотӣ хатмкунанда: 1) дорои салоҳиятҳо доир ба фароҳам овардани шароити тарҷумонӣ гардида, онҳоро дар амал бомуваффақият татбиқ карда метавонад; 2) қонуниятҳои пешрафтаи касби тарҷумониро медонад ва муносибати тафриқавиро дар рафти кор бо назардошти

¹ Эзоҳ: Кредитҳои машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит) ба ҳаҷми умумии кредитҳои барнома дохил намешаванд ва ҳатмӣ ба шумор намераванд. МТОК имконияти муайян намудани номгӯи машғулиятҳо ва ҳаҷми кредитҳои онҳоро дорад.

		тафовути байни онҳо ва талаботи фардияшон ба инобат мегирад; 3) донишҳои бунёди ва малакаҳоро аз забони англисӣ молик мебошад; 4) принципҳои фаъолияти соҳавии тарҷумони (забони англисӣ)-ро медонад ва этикаи тарҷумаро риоя мекунад; 5) фикри худро дар шакли шифоҳӣ ва хаттӣ саҳеҳ баён намуда, дар кори худ ҳади ақал як забони хориҷиро дар сатҳи муошират истифода бурда метавонад; 6) ба донишҳои ибтидоии методологияи тадқиқот соҳиб буда, қобилияти ин донишҳоро дар корҳои таҳқиқотӣ татбиқ карданро дорад; 7) малакаи ҳалли проблемаҳои байнифаннӣ соҳиб аст ва дар байни фанҳои гуногун робита барқарор карда метавонад; 8) қобилияти дар ҷодаи таҳсилоти мутассил ба талаботи худ баҳо доданро дошта, мутобиқ ба он методҳои муносибу мувофиқро дар рушди касбияш дарёфта метавонад.		
9	БАҲОДИҲИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТ	Дар раванди таълим натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ ба таври зерин баҳодиҳӣ карда мешаванд: 1) таснифоти матнҳо ба гуруҳҳои алоҳида ва истифода бурдани намудҳои гуногуни тарҷума дар рафти таҷрибаомӯзӣ; 2) “назорати қабул” - омодагии донишҷӯён аз фанни забони англисӣ дар оғози курси 1 (тестҳо, масъалаҳо ва ғ.); 3) баҳодиҳии нақшавӣ ва мунтазами дараҷаи азхудкунии дониш, малакаву маҳорати тарҷумони ояндаи фанни забони англисӣ, ки донишҷӯён дар рафти омӯхтани бахшҳо ва модулҳо ҳосил мекунанд; 4) корҳои хаттӣ ва презентатсияҳо, ки барои баҳодиҳии пешрафти донишҷӯён дар бобати муоширати шифоҳӣ ва хаттӣ имконият фароҳам меоранд; 5) корҳои тадқиқотӣ, лоиҳаҳои инфиродӣ ва гуруҳӣ; 6) супоришҳои хонагӣ, тестҳои мавзӯӣ, супоришҳои назоратӣ, имтиҳонҳо, аттестатсия; 7) таҳлили муқоисавии дараҷаи омодагии донишҷӯён ҳангоми “қабул” ва “хатм”; 8) таҳлили муқоисавии натиҷаҳои таълимии банақшагирифташуда ва ба дастмада.		
10	ТАҲАССУС			
	РАМЗ ВА НОМИ ИХТИСОС	1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ)		
	ГУРҶҲИ ИХТИСОСҲО	2106-Илмҳои забоншиносӣ		
	ТАҲАССУС ВА ДАРАҶАИ КАСБИИ БАЪД АЗ ХАТМ	Тарҷумон, бакалаври тарҷумони аз рӯи ихтисоси забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ).		
11	БАХШҲО ВА МОДУЛҲО			
	НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ	48	кредит
	ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – таъминоти донишу малакаҳои заминавӣ, ки бари ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд.		
	ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои заминавӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ - 22 кредит;		

	Модули фанҳои забонӣ - 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ - 11 кредит.		
НОГМИ МОДУЛ	Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ	22	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛҲО	Ҳадафи модули – омӯзиши асосҳои илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, асосҳои таърих, фарҳанг ва иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ташаккули ҷаҳонбинии фарҳангии иртиботӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Фалсафа – 4 кредит; 2. Таърихи муосири Тоҷикистон – 3 кредит; 3. Фарҳангшиносӣ – 3 кредит; 4. Сотсиология – 3 кредит; 5. Сиёсатшиносӣ – 3 кредит; 6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 7. Диншиносии илмӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: - асосҳои таърих ва фарҳанг, нақш ва мақоми Тоҷикистонро дар таърихи инсоният ва ҷаҳони муосир медонад; - асосҳои банақшагирии тижоратро, ҳуқуқ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистонро медонад; - асосҳои фанҳои гуманитарӣ ва ҷамъиятиро, методҳо ва тарзу роҳҳои таҳлили фалсафии масъалаҳоро, шаклҳо ва методҳои таҳсилоти илмиро медонад; - нуқтаи назари худро мустақилона ифода карда метавонад, тафаккури мантиқӣ дорад, мусоҳиботи расмӣ, муҳокимаҳои маънавияро ахлоқиро бурда метавонад, принципҳои ахлоқиро зебоифаҳмиро риоя менамояд; - донишҳои гуногуни шаклҳои тафаккур ва малақаҳои истифодаи онҳоро дар вазъиятҳои мухталиф дар мувофиқа бо талаботи педагогӣ ва сиёсӣ намоиш дода метавонад; - назарияҳо, стратегияҳо ва воситаҳоеро, ки барои тавсеаи ҳуқуқи имкониятҳои хонандагон ва рушди иқтисодии эҷодии худ ёрӣ мерасонанд, аз худ кардааст.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои забонӣ	15	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули – фароҳам намудани заминаи касбии малақаҳои забонӣ/иртиботӣ, ки барои кори омӯзгор зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит; 3. Забонҳои хориҷӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: - забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хориҷиро дар нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ дар сатҳи муошират дар доираи ихтисоси худ дуруст истифода бурда метавонад; - донишҳо ва малақаҳои амалии барои ҷустуҷӯи иттилооти илмиро ба забони хориҷӣ соҳиб аст; - донишҳо ва малақаҳои корбурди истилоҳотро ба забони хориҷӣ дорад; - малақаҳои таҳияи мазмуну мундариҷа ва сохтори нутқро дар мувофиқа бо мақсад, вазъият ва иштирокчиёни муоширатро дорад.		

НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ	11	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули фароҳам овардани заминаи ташаккули салоҳиятҳои марбут ба илмҳои табиӣ ва дақиқ мебошад, ки ба рушди муносибати эҷодӣ ва ба шахсият нигаронидашуда мусоидат менамояд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Технологияи информатсионӣ – 5 кредит; 2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон ва асосҳои демографияи он – 3 кредит; 3. Экология – 3 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: - малакаҳои истифодаи низомҳои компютерӣ-иттилоотӣ, ҷамъоварӣ, ҳифз, таҳлил, интишор ва ҷустуҷӯи маълумот дар шабакаи Интернетро аз худ намудааст; - вазъи геополитикиро таҳлил карда метавонад, тақсими маъмури-иҷтимоӣ ва ҳудудии мамлакатро медонад; - хусусиятҳои саноати Тоҷикистон, таърихи саноат ва хоҷагии кишлоки мамлакатро медонад; - принсипҳои устуворӣ ва маҳсулнокии табиати зинда ва дар зерин таъсири омилҳои антропогенӣ тағйир ёфтани онро мефаҳмад; - маҳорати таҳлили бонизомии мушкилиҳои глобалии экологӣ, масъалаҳои вазъи муҳити атроф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ дар заминаи донишҷӯи қонунҳои асосии экологиро дорад.		
НОМИ БАҶШ	ҲАДАФИ БАҶШ	108	кредит
ҲАДАФИ БАҶШ	Ҳадафи баҳш – фароҳам овардани имконияти ба даст овардани донишҳои амиқи фанҳои махсус ва малакаҳо доир ба баланд бардоштани малакаи касбии тарҷумонҳои оянда мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	Баҳши фанҳои таҳассусӣ аз модули зерин иборат аст: Модули фанҳои умумикасбӣ – 25 кредит; Модули фанҳои таҳассусӣ – 83 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои умумикасбӣ	25	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули мазкур фароҳам намудани заминаи донишу малакаҳои тарҷумонӣ, технология ва методҳое, ки барои фаъолияти минбаъда заруранд, ба ҳисоб меравад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Таърихи адабиёти Англия – 4 кредит; 2. Типологияи муқоисавӣ – 3 кредит; 3. Психологияи касбӣ – 3 кредит; 4. Муқаддимаи забоншиносӣ – 3 кредит; 5. Забоншиносии умумӣ – 3 кредит; 6. Услубшиносии забони тоҷикӣ – 3 кредит; 7. Услубшиносии забони англисӣ – 3 кредит; 8. Таърихи забони англисӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: - фаъолияти тарҷумониро дар сатҳи муайян ба нақша гирифта метавонад; - қонуниятҳо ва хусусиятҳои раванди тарҷумаро медонад, тафовут ва талаботҳои махсуси онҳоро дар шакли муқоиса дар доираи ду забон гурӯҳбандӣ карда метавонад; - принсипҳои назарияи тарҷумаро риоя карда метавонад;		

	- малакаҳои заминавии мушоҳида, тасвир ва таҳлили машғулиятҳоро дорост; - дар бораи моҳияти забон, қисматҳои забоншиносӣ аз ҷумла фонетика, хат, грамматика, пайдоиш ва тараққиёти забон, забон ва ҷамъият, таснифоти забонҳои дунё ва методҳои тадқиқоти лингвистӣ тасаввурот пайдо мекунад; - комёбиҳои илмиву фаннии соҳаҳои забоншиносӣ ва адабиётшиносиро барои баланд бардоштани рушди тафаккур дар касби интихобкардааш истифода мебарад; - усулҳои кор бо матнҳои гуногунро медонад ва онро дар амалия ба кор бурда метавонад; - назарияи тарҷумаи забони англисиро аз худ карда, дар дараҷаҳои мухталиф онро татбиқ карда метавонад; - дорои малакаҳо ва методҳои тадқиқотӣ, аз ҷумла роҳҳои тадқиқотӣ ва банақшагирӣ, ахлоқи маърифатӣ, малакаҳои хатӣ ва таҳлилий, иртибот ва робита, мебошад.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои тахассусӣ	83	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули ин фароҳам овардани имконияти ба даст овардани донишҳои амиқи фаннии махсус ва малакаҳо доир ба баланд бардоштани малакаи касбии тарҷумонҳои оянда мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Амалияи нутқи шифоҳӣ ва хаттии забони англисӣ – 34 кредит; 2. Фонетикаи амалии забони англисӣ – 6 кредит; 3. Фонетикаи назариявии забони англисӣ – 3 кредит; 4. Грамматикаи амалии забони англисӣ – 12 кредит; 5. Грамматикаи назариявии забони англисӣ – 3 кредит; 6. Лексикологияи забони англисӣ – 3 кредит; 7. Назарияи тарҷума – 6 кредит; 8. Курси амалии тарҷумаи забони англисӣ – 10 кредит; 9. Тарҷумаи шифоҳӣ – 3 кредит; 10. Гид-тарҷума – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - озодона суҳбат намудан, фаҳмидани сухани шахси муқобил, ҷобачогузории дурусти калимаҳо аз ҷиҳати гарамматикӣ ва аз худ намудани замонҳои феълӣ, дуруст навиштан ва дарки фарқияти навишторӣ аз хониши калимаро азбар кунад; - аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; - асоси сохтори грамматикаи забони англисиро мутобиқи илми забоншиносии муосир; - морфема ва тартиби калима, роҳҳои калимасозӣ, намудҳои калима; - маъноҳои калимаро бо роҳи таҳлили пасванду пешванди он муайян намояд; - таҳлили воситаҳои таъсирбахши забонро донанд; - назарияи тарҷума, асосҳои фаъолияти тарҷумонӣ, кор бо		

	матнҳои гуногунро бояд дар сатҳи муайян донад.		
НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ИНТИХОБӢ	60	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахши мазкур ин вобаста ба мақсадҳои бахшҳои фанҳои заминавӣ ва тахассусӣ ба донишҷӯён додани донишҳои заминавии иловагӣ маҳсуб меёбад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои интихобӣ аз модулҳои зерин иборат аст: модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит; модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 1	6	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул - ба вуҷуд овардани имкониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ аз бахши фанҳои заминавии компоненти давлатӣ ба ҳисоб меравад.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии заминавӣ ба даст омада аст; - донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо бо таълими фанҳои соҳаи омӯзиши забони англисӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 2	54	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул - ба вуҷуд омадани имкониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ, ки аз таълими фанҳои тахассусӣ ҳосил мешаванд.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии тахассусӣ ба даст омада аст; - донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо бо таълими фанҳои соҳаи омӯзиши забони англисӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ БАХШ	ТАҶРИБАОМӮӢ	15	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – ташаккули қобилияти малакаву маҳорати донишҳои назариявии ҳосилшуда ҳангоми таълими фанҳои тадрисшуда ва истифодаи онҳо дар раванди тарҷума ва ташкили чорабиниҳои гуногуншакл бо истифода аз усулҳои муосири тарҷума мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ – 3 кредит; 2. Таҷрибаомӯзии истеҳсоли – 3 кредит; 3. Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ -9 кредит		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта метавонад; - рафтори худро ҳамчун тарҷумон таҳлил ва баҳодиҳи карда метавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияро дар раванди тарҷума ба кор мебарад.		
НОМИ БАХШ	АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ	9	кредит
ҲАДПФИ БАХШ	Ҳадафи бахш - озмоиши амиқ ва гуногунҷабҳаи донишҳои назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар соҳаи фанҳои забоншиносӣ, инчунин баҳодиҳии салоҳиятҳои бадастомадаи умумифарҳангӣ ва касбӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои тахассусӣ – 3 кредит; 2. Қори тахассусии хатм – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст:		

ТАЪЛИМИИ БАХШ	- пажӯҳиш бурда метавонад, ба адабиёти илмӣ ва касбӣ истинод намуда, онро таҳлил карда, натиҷаҳои таҳқиқ ва методҳои тадқиқотро муқоиса карда метавонад; - методҳои таҳқиқ ва коркарди иттилоотро истифода мебарад; - дар бораи масъалаи мавриди назар ва натиҷаҳои ба даст омада фикри худро фаҳмо, мантиқан сахт ва мухтасару мушаххас ба таври хаттӣ баён карда метавонад; - натиҷаи таҳқиқоти худро дар заминаи корҳои қаблан анҷозпазируфта таҳлилу баҳодихӣ карда метавонад ва натиҷаҳои ноилшударо дар асоси назарияҳои аввалия ва натиҷаи таҳқиқоти қаблӣ шарҳу эзоҳ дода метавонад; - бо адабиёти соҳавӣ (касбӣ) кор карда метавонад; - донишҳои ҳосилкардаашро зимни пажӯҳишҳои назариявӣ ва ё ҳалли масоили амалӣ татбиқ карда метавонад; - талаботро оид ба тарзи таҳияи матни илмӣ медонад ва дар асоси он кор бурда метавонад.		
НОМИ БАХШ	МАШҒУЛИЯТҲОИ ФАКУЛТАТИВӢ	9	кредит
ХАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – дар донишҷӯён ташаккул додани донишҳо оид ба тарзи ҳаёти солим ва худро идора карда тавоништан дар вазъиятҳои ғавқуллода.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Тарбияи ҷисмонӣ 2. Рафтори зиддикоррупсионӣ	– 6 кредит; – 3 кредит.	
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - нақши иҷтимоии тарбияи ҷисмониро дар рушди шахсият ва омодагӣ ба фаъолияти касбӣ дарк менамояд; - оид ба оқибатҳои ноговори рафтору кирдори коррупсионӣ ва ширкат дар гурӯҳҳои ифротгаро маълумот пайдо мекунад.		

4. МУҲЛАТИ АЗХУДКУНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

4.1. Муҳлати азхуднамоии барномаи таҳсилот дар 4 соли таҳсил (дар шакли таҳсили рӯзона ва фосолавӣ) ба 208 ҳафта баробар аст, аз он ҷумла:

- таълими назариявӣ, бо назардошти корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, машғулиятҳои амалӣ ва корҳои лабораторӣ – 123 ҳафта;
- сессияҳои имтиҳонӣ – 21 ҳафта;
- таҷрибаомӯзиҳо – 10 ҳафта;
 - таҷрибаи таълимӣ – 2 ҳафта;
 - таҷрибаомӯзии истеҳсоли – 2 ҳафта;
 - таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ – 6 ҳафта;
- аттестатсияи ниҳой якҷоя бо давраи омодагӣ ва дифои кори таҳассусии хатм – 6 ҳафта;
- таътилҳо (якҷоя бо 8 ҳафтаи руҳсатии баъдаздипломӣ) – 48 ҳафта.

4.2. Ҳаҷми аксари сарбории таълимии донишҷӯ (меҳнатталабӣ) дар як ҳафта 44 соат муқаррар шудааст, ки он ҳама намудҳои машғулиятҳои аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ (корҳои мустақилона)-ро дар бар мегирад.

4.3. Сарбории ҳафтаинаи аудитори донишҷӯ дар шакли таҳсили рӯзона 30 соатро ташкил медиҳад.

4.4. Ҳамзамон, ба миқдори соатҳои зикргардида машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ дохил намешаванд.

4.5. Дар шакли таҳсили фосилавӣ ба донишҷӯ барои ба таълими аудиторӣ бо омӯзгор фаро гирифтани, дар ҳаҷми на камтар аз 144 соат ҷудо карда мешавад.

4.5. Таътилҳо дар соли таҳсил 12 ҳафтара ташкил медиҳанд, аз ҷумла таътили зимстона 2 ҳафта.

5. ШАРОИТҲОИ АМАЛИГАРДОНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

5.1. Таъминот ва дастгирии донишҷӯён

5.1.1. Донишгоҳ дорои заминаи моддӣ-техникӣ мебошад, ки ба талаботи қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи зиддисӯхтор ва гузаронидани ҳама гуна намудҳои омодагиҳои фанӣ, корҳои амалӣ ва илмӣ-тадқиқотӣ, ки аз ҳуҷҷати мазкур бар меоянд, мутобиқат мебошад.

5.1.2. Ҳар як донишҷӯ ҳангоми таҳсил ба китобхона (китобхонаи электронӣ) ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии номаҳдуд дорад. Китобхонаи электронӣ ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии донишҷӯро аз ҳар нуқтае, ки тавассути Интернет имконияти ба он пайваستшавӣ мавҷуд аст, таъмин карда метавонад. Муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотии донишгоҳ имкониятҳои зеринро дорад: дастрасӣ ба нақшаҳои таълим, барномаҳои қорӣи фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, захираҳои электронии маводҳои таълимӣ, нашриёти низомҳои электронии китобхонаҳо, ки дар барномаҳои таълимии фан нишон дода шудаанд; қайди раванди таълим, натиҷаҳои санҷишҳои марҳилавӣ ва натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ; гузаронидани ҳама шаклҳои дарс, чараёни баҳодихӣ ба натиҷаҳои таълим, ки татбиқи онҳо бо назардошти истифодаи таълими электронӣ ва технологияҳои таҳсилоти фосилавӣ сурат мегирад.

5.1.3. Дар тавозуни Донишкада 1 хобгоҳ, ҳам барои донишҷӯён ва ҳам барои омӯзгорон мавҷуданд. Хобгоҳҳо дорои ҳуҷраҳои бароҳат буда, ҳаммом, ҳочатхона ва ҳуҷраи хӯрокпазӣ дар ҳар як ошёна алоҳида ҷойгиранд. Инчунин дар хобгоҳҳо ошхона ва нуқтаҳои хӯрокхӯрии ғаври мавҷуданд. Сокинон бо мебели зарурӣ (кат, ҷевони либос, мизу курсӣ), инчунин ҷойхобҳо таъмин карда мешаванд. Дар хобгоҳҳо пайваста барои беҳтар кардани шароити зист мунтазам кор бурда мешавад.

5.2. Назорат ва натиҷаи ниҳонии азхудкунии донишҷӯ

5.2.1. Аз рӯи ҳамаи фанҳо ва таҷрибаомӯзӣ, ки дар барномаи таҳсилоти дарҷ гардидаанд, баҳои чамбастӣ гузошта мешавад. Эквиваленти баҳои чамбастӣ ба қадвали зеирн мувофиқат менамояд:

Эквиваленти ҳуруфии баҳо	Эквиваленти рақамии баҳо	%-ҷавобҳои дуруст	Баҳои анъанавӣ
A	4,0	$95 \leq A \leq 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \leq A- < 95$	
B+	3,33	$85 \leq B+ < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \leq B < 85$	
B-	2,67	$75 \leq B- < 80$	
C+	2,33	$70 \leq C+ < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq C < 70$	
C-	1,67	$60 \leq C- < 65$	
D+	1,33	$55 \leq D+ < 60$	
D	1,0	$50 \leq D < 55$	
Fx	0	$45 \leq Fx < 50$	Ғайриқаноатбахш
F	0	$0 \leq F < 45$	

5.2.2. Раванди баҳодиҳии имтиҳонҳои қорӣ ва натиҷабарории ниҳони азхудкунӣ аз рӯи ҳар як фан ва дигар намудҳои фаъолият (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ) аз ҷониби Шӯрои таълимӣ-методи Донишқада дар асоси "Низомномаи низомии кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон" муайян карда мешавад.

5.3. Дар рафти амалӣ намудани барномаи таҳсилоти МТОК ҳуқуқ дорад, ки:

- раванди таълимро дар шакли курсҳои назариявии муаллифӣ ва машғулиятҳои гуногуни гурӯҳию инфиродӣ, амалию семинарӣ аз рӯи барномаҳои таълимӣ, ки дар ҳуди донишгоҳ бо назардошти хусусиятҳои минтақавӣ, миллию этникӣ, касбӣ ва ҳамчунин қорҳои илмӣ-таҳқиқотии омӯзгорон, ки мазмуну мундариҷаи ихтисосро фаро мегиранд, амалӣ гардонад;

- умқи таълими фаслҳои ҷудогонаи фанҳоеро, ки дар баҳши фанҳои заминавӣ ва таҳассусӣ қарор доранд, дар мутобиқат бо сикли фанҳои омодамоии касбӣ ва бо назардошти ба ҳисоб гирифтани хусусиятҳои инфиродии донишҷӯён муқаррар намояд;

- номгӯи таҳассусҳоро аз рӯи ихтисосҳои донишгоҳ, номгӯи фанҳои таҳассусӣ, ҳаҷм, мазмуну мундариҷаи онҳо, инчунин шаклҳои назоратро барои азхуд намудани онҳоро, илова ба муқаррароти барномаи таҳсилотии мазкур, муайян намояд;

- барномаи таҳсилотро аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) дар муҳлатҳои ихтисоршуда барои донишҷӯёне, ки маълумоти миёнаи касбӣ ва ё таҳсилоти олии касбӣ дар ихтисосҳои мувофиқ дшта, амалӣ гардонад.

Муҳлатҳои ихтисорӣ дар асоси донишҳои мавҷуда, малакаву қобилияти донишҷӯён, ки қаблан дар давоми таҳсил дар муассисаҳои дигар ҳосил кардаанд, муайян карда мешавад. Муҳлат ва давомнокии ҳадди ақали таҳсил аз се сол кам нест. Таҳсил дар муҳлатҳои ихтисорӣ инчунин барои шахсоне, ки дараҷаи таҳсилот ва қобилияти онҳо ба ихтисос муносиб ва асоснок мебошад, низ иҷозат дода мешавад.

5.4. Таъминоти кадрӣ барномаи таҳсилоти мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавии зерин таъмин карда мешавад::

Таъминоти кадрӣ барномаи таҳсилоти мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавии зерин таъмин карда мешавад::

- Забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷума;
- Филологияи англис;
- Забони тоҷикӣ.

Инчунин, барои татбиқи бахши фанҳои заминавӣ ва модули фанҳои умумикасбӣ кафедраҳои умумидонишгоҳии зерин ҷалб карда шудаанд: асосҳои технологияҳои иттилоотӣ, фалсафа, сиёсатшиносӣ, таърих ва ҳуқуқ, забони русӣ, забони тоҷикӣ, забонҳои хориҷӣ, тарбияи ҷисмонӣ ва ғайра.

Таҳассуси ҳайати роҳбарикунанда ва кормандони илмӣ-омӯзгорӣ ба тавсифномаи таҳассусӣ, ки дар “Дастурамали вазифавии кормандони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ” зикр гардидааст, мувофиқат менамояд.

Маълумоти пурра оид ба ҳайати профессорону омӯзгорон, ки раванди таълими барномаҳои таҳсилотиро таъмин менамоянд, дар сомонии расмӣ ДДОТ ба номи С. Айнӣ ҷойгир шудааст (нигаред ба <https://ddzt.tj>).

5.5. Таъминоти таълимӣ методӣ раванди таълим

Амалӣ намудани барномаи таҳсилоти омода намоеши мутахассисони соҳибдиплом бояд бо ҳуҷҷатҳои таълимӣ методӣ аз рӯи ҳамаи машғулиятҳои таълимӣ, дастрасии донишҷӯён ба фонди китобхона ва маҳзани маълумотҳо, ки бо мазмун ва мундариҷаи худ ба номгуӣ фанҳои барномаи таҳсилот мутобиқанд, мавҷудияти китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва тавсияҳои методӣ аз рӯи ҳамаи фанҳо ва навъҳои машғулиятҳои таълимӣ, аз он ҷумла тамоми намудҳои корҳои лабораторию амалӣ дар доираи фанҳои таълимӣ ихтисос фароҳамомада таъмин бошад.

Мавҷудияти лабораторияҳо барои иҷрои корҳои лаборторӣ-амалӣ ҳатмӣ мебошад.

5.6. Таъминоти моддию техникаи раванди таълим

Донишкада, ки амаликунандаи барномаи таҳсилоти омодамоии мутахассисони соҳибкасб мебошад, дорoi заминаи моддӣ-техникии ба меъёрҳои санитарии техникӣ ва гузаронидани тамоми намудҳои машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, ки нақшаи таълимии ихтисос муқаррар кардааст, ҷавобгӯ мебошад.

5.7. Таъмини таълимию методии таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҳсилотӣ барои омодагӣ ба фаъолияти касбӣ, бахши таҷрибаомӯзиро, ки бахри рушди салоҳиятҳои касбӣ равона шудааст, пешбини намудааст. Бо ин мақсад баргузори се навъи таҷрибаомӯзӣ: таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломиро дар назар дошта шудааст. Миқдори ҳафтаҳои ҷудошуда ва вақти баргузори онҳо (семетрҳо) дар ҷадвали зерин нишон дода шудааст:

Таҷрибаомӯзиҳо	№ семестр	Миқдори ҳафта
Таълимӣ	4	2
Истеҳсолӣ	6	2
Пешаздипломӣ	8	6

Шаклҳои ҳисоботӣ оид ба ҳар як намуди таҷрибаомӯзиҳо аз ҷониби Маркази таҷрибаомӯзӣ ва карьераи ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода ва кафедраҳои соҳавӣ муайян карда мешавад.

5.7.1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ хусусияти шиносоикунанда дошта, вазифаи он ба донишҷӯён нишон додани фаъолияти муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, муассисаҳои истироҳати кӯдакон (лагерҳои тобистона) ва фаъолияти кормандони ин муассисаҳо мебошад. Ин имконият медиҳад, ки донишҷӯён бевосита раванди ташкили меҳнат, махсусиятҳои касбӣ ва дигар лаҳзаҳои амалиро бубинанд.

5.7.2. Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ – раванди комплексие мебошад, ки дар он донишҷӯён намудҳои фаъолиятро иҷро мекунанд, ки ихтисос муайян намудааст.

5.7.3. Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ – намуди таҷрибаомӯзиест, ки дар он донишҷӯён бояд:

- самтгирӣ дар фазои касбият;
- тамоили гуногунҷанбагии касбияти тарҷумони оянда дар ҳамаи соҳаҳои фаъолияти тарҷумонӣ;
- фаъолияти илмӣ-таҳқиқотӣ;
- шиносӣ бо тамоми намуди матнҳо ва дар амалия татбиқ намудани онҳо (тарҷумаи матнҳои гуногун).

Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ дар вазорату идораҳои дахлдори шаҳри Душанбе сурат мегиранд. Дар раванди таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ барои

ҳар як муассиса (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишкада роҳбари таҷрибаомӯз аз муассиса, кафедраҳои тахассусиро ҷудо менамояд. Роҳбарони таҷрибаомӯз тибқи барномаи махсусе, ки барои ин намуди таҷрибаомӯзӣ омода ва тасдиқ гардидааст ба донишҷӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ ва роҳу воситаҳои тарҷумаи матнҳои гуногун машварат медиҳанд.

6. МУНДАРИЧАИ МАЧМӢИ ҲУҚҚАТҲОИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӢИ ИХТИСОС

6.1. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос (НТИ)

Нақшаи таълимӣ қисмати маҷмӯи ҳуққатҳои барномаи таҳсилоти ба ҳисоб рафта, рӯйхати фанҳо, ҳаҷми буҷаи вақт, тартиби паиҳамой ва давраҳои алоҳидаи омодагии фанҳои таълимӣ, таҷрибаомӯзиҳо, машғулиятҳои факултативӣ, модулҳои таълимӣ ва дигар навъҳои фаъолияти амалии таълимиро муқаррар менамояд. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- номгӯй ва рамзи ихтисос, тахассус, муҳлат ва шаклҳои таълим;

- тақвими раванди таълим (дар ҳафтаҳо);

- маҷмӯи буҷаи вақт (дар ҳафтаҳо);

- нақшаи раванди таълим бо нишон додани номгӯи бахшҳо ва фанҳои ҳатмӣ, миқдори кредитҳо (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ), нимсолаҳо, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи давлатӣ;

- феҳристи фанҳои интихобӣ.

Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода дар мутобиқат бо ҳуққатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва талаботе, ки дар бандҳои 2 ва 4-и ҳуққати мазкур дарҷ гардидааст, таҳия шудааст.

6.2. Нақшаи таълимии корӣ (НТК)

НТК бо назардошти тахассуси интихобшуда ва талаботи қисматҳои ДДЗТ ба номи С. Улуғзода ва давлатӣ таҳия шудааст. Нақшаи кории таълим сохтори курси махсус ва буҷаи вақт, ки барои омӯзиши он зарур аст, муайян менамояд; НТК маҷмӯи фанҳои таълимӣ ва ҳаҷми онҳоро дар соатҳо дар бар мегирад. Ҷадвали раванди таълим, пайдарҳамии омӯзиши фанҳоро аз рӯи курсҳо ва семестрҳо, навъҳои машғулиятҳои таълимии таҷрибавии гуногун, шаклҳои фосилавӣ ва навъҳои аттестатсияи ниҳонии давлатиро муайян мекунад. НТК дар асоси нақшаи намунавии таълимӣ, мувофиқаи Шӯрои олимони факултет омода ва аз тарафи раёсати таълим, тасдиқ карда мешавад.

6.3. Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ, педагогӣ) дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ бо назардошти талаботи ҳадди ақали мундариҷа ва сатҳи омодагии хатмкунандагон аз рӯи ихтисоси 1-020301 - “Забон ва адабиёти тоҷик” ҷиҳати ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ, таҷрибаи амалӣ ва омодагӣ ба фаъолияти касбии хатмкунанда таҳия карда шудаанд.

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ қисматҳои зеринро дар бар гирад:

- принсипҳои асосии ташкил намудани таҷрибаомӯзиҳо;
- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа, шаклҳо, макон ва вақти гузаронидан таҷрибаомӯзиҳо;
- натиҷаи ташаккулёбии салоҳиятнокии донишҷӯён баъд аз гузаштан аз таҷрибаомӯзиҳо;
- сохтор ва мундариҷаи таҷрибаомӯзиҳо;
- басти вазифаҳо, ки донишҷӯён бояд ба таври ҳатмӣ дар рафти таҷрибаомӯзиҳо иҷро намоянд;
- ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- тарзи баҳогузориҳои донишҷӯён аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- таъминоти таълимӣ-методӣ ва иттилоотии таҷрибаомӯзиҳо

Барномаҳои таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи таҳассусӣ бо ҷалби шӯбаи таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбият ва заминае, ки дар он таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад, омода карда мешаванд. Ҳуҷҷати мазкур аз тарафи раёсати таълим тасдиқ карда мешавад.

6.4. Барномаи таълимии фан

Барномаи таълимии фан-ин қисмати барномаи таҳсилотӣ мебошад, ки мақсад ва вазифаҳои курс (фанҳоро) бо тавсифи мавзӯҳо ва иттилооти иловагӣ, ки дар асоси он барномаи кории фан (силлабус) таҳия карда мешавад. Барномаи таълимии фан аз тавсифи фан, шарҳи мухтасари мавзӯҳо ва маводи таълим, супоришҳо барои кори мустақилона, мисолҳои тестӣ, меърҳои баҳодихии дониш ва рӯйхати адабиётҳо иборат мебошад.

Ҳуҷҷати мазкурро кафедраи таҳассусӣ таҳия намуда, Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида, Шӯрои илмӣ-методии ДДЗТ ба номи С. Улуғзода тасдиқ менамояд.

6.5. Силлабус/Барномаи корӣ барои донишҷӯ

Силлабус - ин барномаи корӣ барои донишҷӯӣ бо тавсифи мухтасари курс, мақсад ва натиҷаҳои таълими донишҷӯӣ, ҳамчунин раванд ва тарзи баҳодихии фаъолияти донишҷӯён мебошад. Силлабус тавсифи фанни омӯхташаванда, мақсад ва вазифаҳои фан, номгӯи мавзӯҳо ва муҳлати омӯзиши онҳо, супориш барои иҷрои корҳои мустақилона, тартиби қабули супоришҳои тестӣ ва назоратӣ, корҳои лабораторӣ, вақти машваратҳо ва ҷадвали санҷиши дониши донишҷӯён, талаботи омӯзгор, меърҳои баҳодихӣ ва рӯйхати адабиётҳоро дар бар мегирад.

Силлабус аз ҷониби ҳар як омӯзгор таҳия, дар кафедра баррасӣ, аз тарафи Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида шуда, Раёсати таълим онро тасдиқ менамояд.

6.6. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ-ин қисмати ҷудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ (замима), мебошад, ки

иттилооти мухтасарро дар бораи фанни таълим додашаванда ва мундариҷаи он инъикос менамояд. Хуҷҷати мазкур бояд бандҳои зеринро дар бар гирад:

- номгӯи фан;
- тавсифи мухтасари фан;
- навъҳои машғулиятҳо;
- забони таҳсил;
- натиҷаҳои интизории таълим;
- номгӯи қисматҳои фан;
- воситаҳои истифодашавандаи таълим;
- шаклҳои ҷорӣ ва ҷамъбасти назорат.

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи факултет бо ҷалби кафедраҳои тахассусӣ ва умумидонишгоҳӣ таҳия карда мешавад. Хуҷҷати мазкур дар алоҳидагӣ бе барномаи таҳсилоти тасдиқ карда намешавад.

7. ҚОИДАҲОИ ҚАБУЛ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

7.1. Дар ҷойҳои ҷудошудаи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода метавонанд, ҳам шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам шаҳрвандони дигар кишварҳо довталаб бошанд. Миқдори ҷой барои қабул ба курси 1-ум аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ)-ро Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи замимаи Иҷозатнома оид ба ҳуқуқи пешбурди фаъолияти таълимӣ муайян мекунад.

7.2. Дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ тариқи Маркази миллии тестӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - ММТ). ба курси 1-ум шахсоне қабул карда мешаванд, ки соҳиби таҳсилоти миёнаи (пурраи) умумӣ мебошанд. Ҳамчун идомаи таҳсил ба курси дуум шахсоне, ки дорои таҳсилоти миёнаи касбӣ ё таҳсилоти олии касбӣ ҳастанд, дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои қабул (мусоҳиба) дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, қабул карда мешаванд.

7.3. Қабул дар шӯбаи рӯзона танҳо ба шахсони синнашон то 35 сола ба роҳ монда мешавад.

7.4. Бо нақшаи қабул ва номгӯи хуҷҷатҳо барои қабул дар сомонаҳои расмии ММТ ва ДДЗТ шинос шудан мумкин аст. (нигаред ба <https://ntc.tj> ва <https://ddzt.tj>).

8. АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ АЗ РӢИ ИХТИСОС

8.1. Мафҳумҳои асосии аттестатсияи хатм

Аттестатсияи хатми тарҷумони оянда ҳимояи кори таҳассусии хатм ва супоридани имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусиро дар бар мегирад.

Аттестатсияҳои хатм барои муайян намудани сатҳи омодагии назариявӣ ва амалии тарҷумони забони англисӣ ба иҷрои вазифаҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур муқаррар намудааст ва барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура мутобиқи банди 1.6-и ҳуҷҷати мазкур гузаронида мешавад.

Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ як ҷузъи аттестатсияи хатми донишҷӯ ба шумор рафта, бояд ба талаботи мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотие, ки донишҷӯ онро аз худ кардааст, мутобиқ бошад.

8.1.1. Кори таҳассусии хатм

Кори таҳассусии хатм бояд дар шакли чопи компютерӣ ва ё дастнавис пешниҳод карда шавад. Талабот ба ҳаҷм, мазмун ва сохтори кори хатми таҳассусиро донишгоҳ дар асоси “Низомнома дар бораи рисолаҳои таҳассусии хатм”, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, муайян менамояд.

Вақти барои омода намудан ва ба ҳимоя пешниҳод кори таҳассусии хатм на камтар аз чор ҳафтара ташкил медиҳад.

8.1.2. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ

Тартиби гузаронидан ва барномаи имтиҳони давлатиро аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) дар асоси тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавӣ – Низомномаи аттестатсияи хатм, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз ҷониби донишқада муайян карда мешавад.

8.2. Ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олиии касбӣ (диплом)

8.2.1. Хатмкунандае, ки барномаи таҳсилоти олиии касбиро аз худ кардааст, ба ӯ ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олиии касбӣ (диплом) дараҷаи бакалаври тарҷумон аз рӯи ихтисоси 1-210601-02 – забонҳои муосири хориҷӣ (тарҷума, забони англисӣ) дода мешавад.

8.2.2. Сохтори замимаи диплом

Дар замимаи дипломи намунаи давлатӣ дараҷаи академӣ, ихтисос, номгӯи фанҳо ва натиҷаи кредитҳои дар давоми семестрҳо азхудшуда; GPA аз рӯи натиҷаҳои семестр ва дар умум, натиҷаи корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳо, натиҷаи аттестатсияи давлатӣ ва натиҷаи ҳимояи кори хатми таҳассусӣ, натиҷаҳои таълим; рақам ва серияи дипломи намунаи давлатӣ нишон дода мешавад.

Замима бе диплом асос надорад.

9. НИЗОМИ ДОХИЛИИ ТАЪМИНИ СИФАТ ТИБҚИ

БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

9.1. Мафҳумҳои асосии кафолати сифат

Сифати таҳсилот – тавсифи комплекси фаъолияти таълимӣ ва омода намудани донишҷӯён, ки дараҷаи мутобиқати онҳоро бо стандарти давлатии таҳсилот ва талаботи асосии ҷонибҳои манфиатдор ва ҳамчунин сатҳи дастовардҳои мақсадҳои ба нақша гирифта ва натиҷаҳои барномаҳои таҳсилотӣ ифода менамояд.

Таъмини сифат – раванди ташаккули шароитҳои муайян ва ҷудо намудани захираҳои зарурӣ мебошад, ки мутобиқати мазмуну мундариҷаи барномаи таҳсилотӣ, имкониятҳои таҳсилотро ва воситаҳои, ки мақсади барнома нисбат ба дараҷаи сифат муайян кардааст, маҳсуб меёбад.

Низоми дохилии таъмини сифат дар донишгоҳ – ин маҷмуи сохторҳои ташкилии донишкада, ҳуҷҷатгузориҳои дохилӣ, нишондодҳо, равандҳо, захираҳо, ки барои ҳамеша баланд бардоштани сифати барномаҳои таҳсилотӣ ва рушди фарҳанги канданашаванда такмилёбӣ мебошад.

9.2. Принсипҳои кафолати сифат

Принсипҳои кафолати сифат дар ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода инҳо мебошанд:

- ДДЗТ барои таъмини сифати таҳсилот ва кафолати он масъули асосӣ мебошад;
- кафолати сифат ба талаботи низомиҳои гуногуншакли таҳсилоти олий, донишгоҳ ва донишҷӯён ҷавобгӯ мебошад;
- кафолати сифат талаботи донишҷӯён, ҷомеа ва дигар ҷонибҳои манфиатдорро ба эътибор мегирад;
- барномаҳои таҳсилотро тавассути сохторҳои дахлдори донишгоҳ мунтазам таҳлил ва таҷдид менамояд;
- худҳисоботдиҳии даврӣ аз рӯи натиҷаҳои омодамоии донишҷӯён тибқи барномаҳои таҳсилотӣ;
- мунтазам дар байни донишҷӯён, хатмкунандагон ва корфармоён гузаронидани пурсишҳо (анкетаронӣ);
- бо мақсади таҳлил намудани сифати барномаҳои таҳсилотӣ даъват намудани ташхисгарони беруна;
- дастрасии натиҷаҳои баҳодихӣ ба сифати барномаҳо барои ҷомеа боз аст.

9.3. Стандартҳои дохилии таъмини сифат

Низоми дохилии таъмини сифат дар заминаи “Стандартҳо ва роҳнамо барои таъмини сифати таҳсилоти олий дар фазои аврупоии таҳсилоти олий (ESG)” таҳия гардида, аз ҷанбаҳои зерин иборат аст:

- сиёсати дохилии таъмини сифат;
- таҷдид ва такмили барномаҳо;
- таълими ба донишҷӯнигаронидашуда;
- стандартҳои қабули донишҷӯён, назорати давомот ва пешрафт, эътироф гардидан ва шаҳодатномадиҳӣ;
- стандартҳое, ки равандҳои адолатноку шаффофро зимни ба кор гирифтани, рушди касбӣ ва аз кор озод намудани кормандонро ба инобат мегиранд;
- стандартҳои захираҳои таълимии низомҳои дастгирикунандаи таълимгирандагон (маблағгузориҳои кофӣ барои таълим ва фаъолияти омӯзгорӣ; пешниҳоди захираҳои таълимии босифат ва дастрас, роҳҳои дастгирии донишҷӯён);
- стандартҳои идоракунии иттилоот (МТОК-ҳо бояд ҷамъоварӣ, таҳлил ва истифодаи иттилооти мувофиқро бо мақсади идоракунии самараноки барномаҳои таҳсилотӣ ва дигар самтҳои фаъолиятро таъмин намоянд);
- стандартҳои иттилоонии ҷамоатчиғӣ: МТОК-ҳо бояд дар хусусияти фаъолияти худ иттилоот нашр намоянд, ки он шаффоф, аниқ, холисона, мубрам ва фаҳмову дастрас бошанд;
- мунтазам баргузор намудани мониторинг ва баҳодиҳии даврии барномаҳо;
- таъмини мунтазами берунаи сифат.

10. ИДОРАКУНИИ ТАҒЙИРОТ

Дар ҳолати ворид намудани тағйирот ва ё таҷдид шудани барномаҳо кафедраи таҳассусӣ бояд дар ин хусус маълумотҳои заруриро ба муҳокимаи Шӯрои олимони Донишкада барои баррасӣ ва тасдиқ кардан манзур намояд.

Шарҳи барномаҳои таълимӣ аз рӯи фанҳои ҳатмӣ

I. БАҲШИ ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ
1.1. МОДУЛИ ИҶТИМОӢ-ГУМАНИТАРӢ
1.1.1. Фалсафа

Тавсифи мухтасари фан	Фалсафа - илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи фалсафа шинохти ҳақиқати ҳастӣ ва объекти он тамоми ҳастӣ: табиат, ҷамъият, инсон ва қобилияти маърифатии вай аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фалсафа, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фалсафа, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи фалсафаро аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фалсафаро бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби фалсафӣ, ки марбут ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам; - тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - таърихи ташаккули миллати тоҷик; - нақши донишҳои фалсафиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори фалсафиро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои фалсафиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. Тавонад - оид ба ғояи афкори фалсафӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои фалсафиро; - фарқ кардани ақидаҳои намояндагони мактабҳои фалсафиро оид ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифатпазирӣ; - хусусиятгириҳои афкори фалсафиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи фалсафа; - истифодаи методҳои фалсафиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии фалсафаро;

	- дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- таърихи фалсафа - онтология - гнесоология - фалсафаи инкишоф - фалсафаи иҷтимоӣ - антропологияи фалсафӣ - фалсафаи илм
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ)

1.1.2. Таърихи муосири Тоҷикистон

Тавсифи мухтасари фан	Таърихи муосири Тоҷикистон - илми ҷомеашиносӣ буда, марҳилаҳои асосии воқеаҳои солҳои гузашта, ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ маданияти дар даврони истиқлолияти Тоҷикистон то имрӯз ба амал омадаро дар бар мегирад. Ҳадафи омӯзиши фан ба донишҷӯён додани донишҳои зарурӣ дар бораи рӯйдодҳои таърихи давлатдорӣ муосири Тоҷикистон.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салохиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни фалсафӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - зимни омӯзиши ин фан дониши муҳассилин дар бораи таърихи бойи аҷдодон боз ҳам васеътар шуда, дар онҳо тафаккури мантиқӣ тараққӣ кунад. - дар донишҷӯён ҳисси ватандӯстӣ, ифтихору адолати миллӣ раванҷ ёбад. - дар мисоли анъанаҳои неки халқамон эҳсоси ватандорӣ бедор мегардад ва масъулияти ҳешро дар назди ҷомеаи ҷаҳонӣ ва тамаддуни башар идрок менамоянд. - зарурияти омӯзиши ТМТ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои таърих, марҳилаҳои таърихи инкишофи фан, фарқи ТМТ аз

	дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии ТМТ-ро бо илмҳои ҷомеашиносӣ: таърихи халқи тоҷик, таърихи умумӣ, асосҳои давлат ва ҳуқуқ, фалсафа, сиёсатшиносӣ, демография, ҷуғрофия, археология, этнография, таърихи иқтисоди ҷаҳон-родарк кунад; Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- Археология - Бостоншиносӣ - Этнография - Нумизматика
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаиэлектронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

1.1.3. Фарҳангиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фарҳангиносӣ -илмест, ки комёбиҳои фарҳангии давраҳои гуногуни ҷомеаи инсониро фаро мегирад. Омӯзиши илми фарҳангиносӣ ба аҳли башар имконият медиҳад, ки аз дастовардҳои бузурги фарҳангу тамаддуни гузаштаю имрӯзаи бархурдор шаванд ва ба пешрафти он мусоидат намоянд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- кодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - кодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурияти омӯзиши фарҳанг, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фараҳангиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, тафовути фарҳангиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фарҳангиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникаӣ -ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; -муайян намудани, арзишҳои фарҳангӣ дар шароити ҷаҳоншумулӣ. - корбурди усулҳои асоси илмӣ дар омӯзиши фани фарҳангиносӣ Тавонад - оид ба ғояи афкори фарҳангӣ андешаи дуруст пайдо карданро;

	- фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси фарҳанг; - Таҳлили муқоисавӣ мӯсилҳои фарҳангӣ аз назари мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафӣ - Марҳилаҳои асоси ташаккулёбии фарҳангшиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами фарҳангшиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. Малака ҳосил намояд - оид ба таҳлилнамоя; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамкорӣ кардан бо ҳамкасбон.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Назарияи фарҳанг. Таърихи фарҳанг. Фалсафаи фарҳанг.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.4. Сотсиология

Тавсифи муҳтасари фан	Сотсиология- илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи ҷомеа шинохти ҳақиқати иҷтимоӣ аз таърихи рушди афкори иҷтимоӣ ва объекти он тамоми соҳаҳои ҳаёти иҷтимоӣ: табиат, ҷамъият, шахс ва муносибатҳои институтсионии гурӯҳҳои дар ҷомеа мавҷуд бударо меомӯзад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зим-ни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили равандҳои иҷтимоӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни иҷтимоӣ, ақидаи илмии онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхудкардааст, бояд: Донад - зарурияти омӯзиши сотсиология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои сотсиология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи сотсиологияро аз дигар илмҳои гуманитарӣ, алоқамандии сотсиологияро бо илмҳои фалсафа-антропология, сиёсатшиносӣ ва этнология дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби сотсиологӣ, ки марбут ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам ва муҳит;

	- тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ ва модернизатсияи он, тарбиявӣ; - нақши донишҳои сотсиологиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори иҷтимоӣ дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷоме истифода барад; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои сотсиологияро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. Тавонад - оид ба ғояи афкори иҷтимоӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сотсиологияро; - фарқ кардани ақидаҳои намоёндагони мактабҳои сотсиологиро оид ба масоили ҳаёти ҷамъиятӣ ва маърифатпазирӣ; - хусусиятҳои афкори ҷамъиятиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи сотсиология; - истифодаи методҳои сотсиологиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қарор гиранда; - таърифдодани мафҳумҳои калидии сотсиологиро; - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо шариконн худ ҳамкорӣ карданро.
Номгуӣ боб/мавзӯҳои фан	- таърихи сотсиология ва марҳилаҳои рушди он - тағйироти иҷтимоӣ - глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ва модернизатсия ҷамъият - низоми табақабандии иҷтимоӣ - фалсафаи иҷтимоӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.5. Сиёсатшиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фанни сиёсатшиносӣ яке аз фанҳои ҳатмии таълимӣ буда, ба донишҷӯён аз таърихи рушди афкори сиёсӣ, масъалаҳои марбути сиёсат, давлат, ҳокимият, сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ, мавзӯҳои мухталифи сиёсати муосир маълумот медиҳад ва дар ниҳояти амр, ҷаҳонбинии сиёсии донишҷӯёнро ташаккул медиҳад. Таълими фанни мазкур дар асоси санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ ва Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ татбиқ карда мешавад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳо, ки дар	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот,

донишчӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - баланд бардоштани сатҳи шуури сиёсӣ, маданияти сиёсӣ ва огоҳ будан аз равандҳои сиёсии ҷомеа . - назарияҳои гуногуни сиёсӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан бадаст меоянд	Донишчӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - аз худ кардани равияҳо, ҷараёнҳо ва мактабҳои мухталифи афкори сиёсӣ; - омӯзиши мавзӯҳои гуногуни сиёсати муосир; - ташаккули ҷаҳонбинии сиёсии донишчӯён; - огоҳ шудан аз равандҳои сиёсии ҷаҳонӣ; - баланд бардоштани маданият ва шуури сиёсии донишчӯён; - омӯхтани алоқамандии сиёсат бо иқтисодиёт; - маълумот пайдо кардан оиди системаҳои сиёсӣ; - баланд бардоштани ҳисси ифтихори миллӣ, худшиносӣ ва ҳуввияти миллӣ; - баланд бардоштани маданияти шаҳрвандӣ. Тавонад - оид ба афкори сиёсӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сиёсатшиносӣ; - фарқ кардани афкори сиёсиро оид ба намояндагони мактабҳои сиёсӣ; - истифодаи методҳои сиёсиро оиди ҳалли проблемаҳои сиёсии замони муосир истифода баранд; - шарҳу эзоҳи категорияҳои илми сиёсӣ; - дарк намудани проблемаҳои рӯзмарраи замони муосир ва роҳҳои бартараф намудани онҳо. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоии масъалаҳои сиёсиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалии илми мазкурро;
Номгӯи боб / мавзӯҳои фан	- сиёсатшиносӣ - мочароншиносӣ - геополитика - сиёсатшиносии муқоисавӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Фанни ҳуқуқ ҳамчун қисми таркибии илми муосири Тоҷикистони соҳибситиқлол қисми ҷудонашавандаи ташаккули дониш ва малакаи касбии мутахассиси ояндаи тамоми самтҳои илм, бахусус илми ҳуқуқшиносӣ ба ҳисоб меравад. Мусаллам аст, ки дарк намудани тахассуси худ ва дар ин замина омӯхтани донишҳои соҳавӣ барои ҳар як донишомӯз

	роҳи дурустро ба самти камолоти ӯ мекушояд. Фанни ҳуқуқ донишҳои заминавиро барои донишҷӯён пешниҳод намуда, шуури ҳуқуқии онҳоро дар ҷодаи аз бар намудани қонунгузории ҚТ баланд мебардорад. Мақсади омӯзиши Фанни ҳуқуқ ин дар шуури донишҷӯён бедор намудани донишҳои аввалини ҳуқуқӣ онҳо ба шумор меравад. Донишҷӯён бо аз худ намудани фанни мазкур метавонанд мақсад, моҳият ва зарурати ташкили ихтисоси худро дарк намуда, бо ин васила дар курсҳои болоӣ бе мушкilot таҳсили худро идома диҳанд. Ҳамзамон омӯзиши фан шуури ҳуқуқии онҳоро оид ба қонунгузории ҚТ баланд намуда барои татбиқи он дар амал мусоидат менамояд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ.
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии муносибатҳои ҳуқуқиро дар заминаи қонунгузории ҚТ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, кифанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурияти омӯзиши фанни ҳуқуқ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои қонунгузории молиявӣ, марҳилаҳои инкишофи қонунгузории ҚТ, фарқи фанни ҳуқуқро аз дигар илмҳои ҳуқуқшиносӣ, алоқамандии ҳуқуқро бо илмҳои ҳуқуқӣ-иқтисодӣ ва ҷомеашиносӣ дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни муҳаққиқони фанни ҳуқуқшиносӣ, ки марбут ба масоили муаммоҳои назария ва амалияи фанни ҳуқуқшиносӣ мебошанд. - нақши донишҳои ҳуқуқиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори ҳуқуқиро дар шароити ҷомеаи муосир ва оянда танҳобаманфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои ҳуқуқиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. Тавонад - оид ба ғояи шуури ҳуқуқӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои ҳуқуқиро; - фарқ кардани ақидаҳои олимони мактабҳои ҳуқуқиро оид ба масоили ҳуқуқшиносӣ ва маърифати ҳуқуқӣ; - хусусиятгириҳои шуури ҳуқуқиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи ҷомеа; - истифодаи методҳои ҳуқуқиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии ҳуқуқиро; - дарк намудани масоили ҳуқуқии мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.

Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	– Мафҳум ва моҳияти давлат; – Давлати ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи шахрвандӣ; – Мафҳум ва моҳияти ҳуқуқ; – Ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шахрванд; – Таълимот дар бораи Конститутсия.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Кори хаттӣ, презентатсия, реферат, супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаҳои таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

1.1.7. Диншиносии илмӣ

Тавсифи мухтасари фан	Диншиносии илмӣ - ҳамчун илм сабабҳои пайдоиш ва ташаккули динҳоро дар масири таъсири байниҳамдигарии онҳо ва таъсир ва алоқамандии онҳо бо дигар навъҳои фарҳанг мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор медиҳад.
Намуди машғулиятҳо	назариявӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зим-ни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва қорқарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурияти омӯзиши диншиносӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои диншиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи диншиносӣ, тафовути диншиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии диншиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ; - ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои динӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - нақши дин ва донишҳои динӣ дар ҷомеа. - муайян намудани, арзишҳои динӣ дар шароити ҷаҳоншумулӣ. - қорбурди усулҳои асоси илмӣ дар омӯзиши фани диншиносӣ; Тавонад - оид ба ғояи афкори динӣ андешаи дуруст пайдо қарданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси дин; - Таҳлили муқоисавӣ масоилҳои динӣ аз назари мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафай - Марҳилаҳои асоси ташаккулёби диншиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами диншиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. Малака ҳосил намояд - оид ба таҳлилнамоя; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамқорӣ қардан бо ҳамқасбон.

Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- диншиносӣ ва мавзӯи баҳси он; - дин ҳамчун унсури фарҳанг; - фалсафаи дин; - алоқамандӣ ва тафовути динҳо; - дин ва ҷаҳони имрӯз.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ, шифоҳӣ)

1.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ЗАБОНӢ

1.2.1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос - Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст. Ҳадафу мақсади барномаи таълимии забони тоҷикӣ баланд бардоштан ва такмил додани сатҳи саводи хаттиву шифоҳии донишҷӯён, рушд додани маҳорати суҳандонӣ, инкишоф додани захираи таркиби луғавии онҳо бо роҳи луғатдонӣ ва истилоҳоти таҳассусӣ, аз худ намудани ҳуҷҷатнигорӣ ва ғайраҳо мебошад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- Риояи меъёри забони адабии тоҷик. - Риояи имлои забони адабии тоҷик дар нутқи хаттӣ. - Инкишоф додани нутқи шифоҳӣ дар заминаи риояи меъёри талаффуз. - Ҳифз намудани калимаҳои душворфаҳм ва истилоҳҳои таҳассусӣ
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Баланд бардоштани савияи забондонӣ. Омӯзиши меъёрҳои забони адабии тоҷик. Роҳҳои ташаккули нутқи хаттию шифоҳӣ. Ташаккул ва тақомули захираи луғавӣ. Дар ҳуҷҷатҳои идорӣ босаводона истифода кардани меъёрҳои навишт. Ҳифзи калимаҳои душворфаҳм, таркиб ва ибораҳои маҷозӣ аз эҷодиёти адибони тоҷик.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Бахшҳои муҳими илми забоншиносӣ: - Овошиносӣ - Луғатшиносӣ (вожашиносӣ) - Сарф ва наҳв - Фразеология - Аломатҳои китобатӣ - Услубшиносӣ

Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои тахассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-коргузорӣ; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Забони русӣ аз рӯи ихтисос- Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони русӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст. Забони русӣ забони муоширати байни миллатҳо ба шумор меравад. Забони русӣ барои ғанӣ гардидани забони миллии мо таъсири муфид мерасонад. Оиди боигарӣ ва иқдидори забони русӣ мутафаккирони адабӣ ва ҷамъиятӣ – шоирони классики рус дар осори худ қайд намудаанд. Забони русӣ аз рӯи ихтисос барои баланд бардоштани маданияти нутқи донишҷӯён, шуурнокӣ, забондонӣ ва муоширати онҳо бо ин забон истифода бурда мешавад. Забони русӣ аз рӯи тахассус барои мукамал намудани нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ, аз худ намудани матнҳои тахассусӣ, таҳлилу тавзеҳ додани мундариҷаи матн истифода бурда мешавад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-Маҳорати таҳлили иттилоотӣ дар раванди таълим ба даст оварда, такмили дониш ва малакаи аз рӯи ихтисос ба даст овардашуда ва тадбиқи амалии он дар ҳалли масъалаҳои дар пеши худ гузошташуда. -Доштани маҳорати дуруст тартиб додани ҷумла бо истифода аз калима ва ибораҳо аз рӯи тахассус.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ намудааст, бояд донад: -Аҳамияти омӯзиши забони русӣ, қоидаҳои асосии грамматика ва имлои забони русӣ; - Тарзи дурусти талаффузи садонокҳои беада дар ҳичо ва калима, тарзи дурусти истифодаи калима дар падежҳо, тасрифи исм, сифат, ҷонишин, шумора ва сифити феълӣ. -Хелҳои ибораҳо, тарзи дуруст соختани ибораҳо ва ҷумлаҳо бо забони русӣ. -Қоидаҳои дуруст истифода бурдани аломатҳои китобатӣ. Донишҷӯ бояд тавонад:

	-Истифодаи калима ва ибораҳои таҳассусӣ аз рӯи ихтисоси интихобшуда ҳагоми оmodасозии рефератҳо, маърузаҳо, корҳои курсӣ. -Дар мавзӯҳои гуногун бо истифода аз адабиёти бадеӣ ва таҳассусӣ ҳамсӯҳбат шуда тавонад. -Дониш ва малакаи ба даст овардаи худро дар фаъолияти илмӣ – таҳқиқотии худ истифода барад. Донишҷӯ бояд азхуд намояд: -Маҳорат ва малакаи таҳлил намудан; -Бурдани корҳои илмӣ – таҳқиқотӣ; - Маҳорати муошират бо ҳамкорон ва шахсони дар гирду атрофбуда.
Номгӯи боб/ мавзӯҳои фан	1. Маълумоти асосӣ оиди забон; 2. Қисматҳои асосии фанни забони русӣ (фонетика, лексика, лексикология, фразеология, мафҳуми грамматика: морфология, синтаксис, услубшиносӣ, аломатҳои китобатӣ).
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои таҳассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-коргузорӣ; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.3. Забони хориҷӣ олмонӣ) аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Забони олмонӣ аз рӯи ихтисос – яке аз забонҳои ғарбии гурӯҳи забонҳои германӣ мебошад, ки имрӯз дар Бритониёи Кабир, Ирландия, Амрикои Шимолӣ, Австралия, Зеландияи Нав, Канада, ҳамчунин дар якқатор кишварҳои Осиё ва Африқо мустаъмал буда, бештар аз 500 млн. сокинони сайёраи мо ҳоло бо ин забон тақаллум менамоянд. Мақсади асосии таълими забони англисӣ ҳамчун забони хориҷӣ истифодаи амалии он мебошад, то ки забон чун воситаи муошират аз худ гардад ва маҳорати зарурӣ барои бо муваффақият ёд гирифтани забон ба даст ояд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-тарзи талаффузи овозҳо, оҳанг, задагузорӣ ва хусусиятҳои асосии тарзи пурраи талаффуз, ки барои вожаҳои касбӣ хос мебошанд, аз худ намудани мавзӯҳои асосии грамматикӣ, дуруст тарҷума намудани ҷумла, мазмуни матнро дарк намудан, ба саволҳо ҷавоб додан, бой гардонидани луғати таҳассусӣ ва мухтасар баён намудани мазмуни матни таҳассусӣ;

Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - ҳадафи омӯзиши забони англисӣ, нақши забони англисӣ дар таррақиёти соҳаи биотехнология, мақоми рӯзафзуни забони англисӣ дар ҳаёти ҷомеаи муосири тоҷик; фарҳанг ва анъанаҳои милливу таърихии кишварҳои забонашон омӯхташаванда, одоби суҳан, муошират, нутқи муколамавӣ; Тавонад а) Фаҳмиш (дарккунӣ): - фаҳмидани мазмуни машқҳое, ки дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ ва грамматикӣ тартиб дода шудаанд. б) Нутқи даҳонӣ : - дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ мазмуни матни хондашуда ё аудио, видео, машқҳоро нақл карда тавоништан. - дар асоси мавзӯи омӯхташуда сӯҳбат карда тавоништан - матнҳои хониши инфиродӣ ва хонагиро хондан, сӯҳбат намудан ва нақл кардан. Мухтасар сӯҳбат намудан оиди масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда. Таъриф додани вожаҳои калидии таҳассусӣ. в) Хониш - маҳорату малакаи бо матн кор карданро соҳибгардидан (тасриф, фикрбандкунӣ ва исботи фикри худ), ривочи маҳорату малақаҳои хониши пешакӣ, шиносӣ ва омӯзиш дар вақти кор бо маводҳои таълимӣ. г) Нутқи хаттӣ: - мазмуни матни хондашуда ё гӯшкардашударо бо тарзи хаттӣ баён карда тавоништан. Аз худ намояд - малакаи муҳокима намудан; - малакаи таҳлил намудан; - малакаи аз назаргузаронӣ; - малакаи муошират намудан;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- фонетика - лексикология - морфология - синтаксис - фразеология - услубшиносӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, наворҳои (видео)таълимӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компьютерӣ)

1.3. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАБИӢ-ИҚТИСОДӢ ВА ТЕХНОЛОГИЯИ ИНФОРМАТСИОНӢ

1.3.1. Технологияи информатсионӣ

Тавсифи мухтасари фан	Технологияи информатсионӣ - илми техникӣ буда, дар бораи усул ва воситаҳои коркарди иттилооти додасуда бо ёрии мошинҳои электронии ҳисоббарор, дар бораи равандҳои иттилоотии системаҳои техникӣ, табиат ва ҷомеа маълумот медиҳад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, озмоишӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур бояд ташаккул ёбанд	- малакаи воридкунӣ, ҷустуҷӯ, таҳлил ва коркарди иттилооти компютерӣ, истифодаи он ҳангоми ҳалли вазифаҳои дар пеш гузошташуда; - малакаи истифодабарӣ аз барномаҳои гуногуни компютерӣ; - барои мутахассисони ҳамин соҳа малакаи барноманависӣ дар забонҳои гуногун.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фанни технологияи иттилоотӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихии пайдоиш ва таназзули компютерҳо, алоқамандии фанни мазкур бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ, тасаввуроти хешро нисбат ба масоили иттилоотонии ҷомеа; - таъминоти техникӣ компютерҳо; - таъминоти барномавии компютерҳо; - на камтар аз 3 ё 4 асосҳои забонҳои барномасозӣ; - рамзонидани иттилоот ва шаклҳои алгоритмҳо. Тавонад - тарз ва усули дурусти гузориши масъалаҳои барномасозӣ; - сохтани алгоритми ҳалли масъалаҳо; - навиштани барнома дар асоси алгоритми сохташуда; - ворид кардани барнома ба компютер, таҳлил ва танзими он; - гирифтани натиҷаҳои барнома ва таҳлили дурустии онҳо; - истифода кардан аз барномаҳои амалии офисӣ (таҳриргарҳо ва ҷадвалҳо); - омода кардани рунамасози (слайди) тасвири барои баромадҳо; - истифода кардан аз барномаҳои графикӣ ва зиддивирӯсӣ. Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- муқаддимаи фан ва мафҳумҳои асосӣ - таъминоти техникӣ компютерҳо - таъминоти барномавии компютерҳо - системаҳои оператсионӣ (CO Windows) - таҳриргари матнӣ ва графикии Microsoft Word - таблитсаи электронии Microsoft Excel

	- истифодаи рунамасозҳои (слайдҳои) тасвирӣ барои баромадҳо - барномаҳои графикӣ бо рангрезии функционалӣ - таҳияи алгоритмҳо ва татбиқи системаҳои ҳисоб - забонҳои (муҳитҳои) барномасозӣ - барномаҳои зиддивирӯсӣ - хадамоти интернет
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои супоришҳои тестӣ, ҷимояи ҳисоботи корҳои озмоишӣ, гузаронидани суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография

Тавсифи муҳтасари фан	Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография ҳамчун фанни зербунёди фундаменталӣ ба омӯзиш ва татқиқи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолкунанда, рушд ва ташаккулёбии ҳудудии системаҳои иқтисодию иҷтимоӣ ва фаъолияти мунтазами онҳо машғул аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салохиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; -донишҷӯ қодир аст барои васеъ гардонидани мазмуну мундариҷаи курси мазкур, баланд бардоштани ҷаҳонбинии илмӣ, тафаккури илмӣ-иқтисодӣ ва ҷойи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолӣ, фанро аз худ намояд. -назарияҳои гуногуни географӣ, ақидаи илмии онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: донад -зарурияти омӯзиши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, аз дигар илмҳои табиатшиносӣ, алоқамандии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, бо илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникаи иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати масоили ҳаётишиносӣ ва баланд бардоштани маърифати илмӣ истифода намояд; -саҳми Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, барои омӯзиш ва тадқиқ ва муайян намудани иқтисодии сарватҳои бойи ҷумҳурӣ ва ноҳияҳои иқтисодии он мебошад, ки дар ҳамбастагӣ бо аҳоли, захираҳои меҳнатӣ, соҳти ҷойгиршавии географии он, ташаккули соҳаҳои истеҳсолот ва ташкили ҳудудии ҷомеа амал мекунад; -нақши донишҳои табииро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши

	афкори илмӣ-табииро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷомеа равона намояд; -методҳои илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ қарор диҳад. Донишҷӯ бояд: -оид ба ғояи афкори илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, андешаи дуруст пайдо карда тавонад; -мафҳум ва категорияҳои асосии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро фаҳмида онро шарҳ дода тавонад; -ақидаҳои намоёндагони мактабҳои географиро оид ба масоили муайяннамоии ҷойи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсоли фарқ намояд; -истифодаи методҳои географиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргирандари истифода бурда тавонад; Донишҷӯ бояд аз худ намояд: - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- Таърихи пайдоши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография; - Табиат омили муҳими ташкили ҳудудии хоҷагии халқ; - Ташкили ҳудудии хоҷагии халқ ва комплексҳои истеҳсоли; - Комплекси кишоварзӣ саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва алоқамандии он бо фонди заминӣ об; - Аҳолии омили комплекси ташкили ҳудудии истеҳсолот.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.3. Экология

Тавсифи мухтасари фан	Экология – илмест, ки муносибатҳои организмҳои зинда ва ғайри зиндаро дар табиат меомӯзонад. Муҳити зист тамоми шароитҳои барои зиндагӣ лозимиро, ки инсон бе он наметавонист ва наметавонад вучуд дошт, фароҳам меорад. Инсон дар давраи таърихии тараққиёташ барои қонеъ намудани талаботҳои худ ҳазорҳо намуди ҳайвоноту растаниҳоро нобуд сохта, на танҳо муҳити атроф, балки манбаъҳои хурокворӣ, маводҳои сохтмонӣ ва манбаъҳои хӯрокаи олами ҳайвонотро ба хатари нобудшавӣ овардааст. Сабаби асосии чунин рафтор дар он аст, ки бисёри шахсони алоҳида, мардумон, баъзе аз табақаҳои ҷамъияти аз оқибатҳои бухрони экологӣ хабардор нестанд ва ё маърифати экологии ин табақа на онқадар рушд кардааст.

	Мақсади омӯзиши фанни Экология тайёр кардани мутахассисони соҳибмаълумоте, ки бо дониши назариявӣ ва амалӣ муккамал мебошанд, иборат аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- таҳлил ва амалӣ намудани проблемаҳои экологӣ чиҳати паст кардани таъсири антропогенӣ ҳангоми фаъолият дар истехсолот ва татбиқ кардани лоиҳаҳои иқтисодии кишвар аз назари экологӣ; - истифодаи оқилонаи захираҳои табиат (аз ҷумла об, хок ва растанӣ) ва ҳифзи он; - таъмини фаъолияти дурусти дастгоҳҳои газу ҷанг тозакунанда, оби ифлос ва коркарди партовҳои санотию маишӣ ҳамчун ашёи хоми дуҷум дараҷа.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад - зарурияти омӯзиши экология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои экология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи экологияро аз дигар илмҳои техникӣ ва биологӣ, алоқамандии экологияро бо илмҳои иқтисодӣ, табиӣ-риёзӣ, қонуниятҳои экологӣ ва гардиши моддаҳо дар табиат; - вазъи экологии имрӯза ва фардои муҳити табиӣ, пешгуи кардани таъсири антропогени ба муҳити атроф ва оқилона истифодабарии сарватҳои рӯизаминӣ ва зеризаминӣ ; - нақши донишҳои экологӣ барои мутахассисони самтҳои гуногуни иқтисодиёт (саноат, энергетика нақлиёт, ва ғайра); - усулҳои асосии илмӣ экологӣ чиҳати таҳия намудани нақшаҳо ва лоиҳаҳои иқтисодиёти кишвар аз назари экологӣ, пешбурди фаъолиятҳо оид ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ. Тавонад - пайдо кардани андешаҳои дуруст дар самти таҳлили физики-химиявӣ муҳити атроф ва таъсири антропогении ба фазои атмосфера, об ва замин; - истифода ва риояи асосҳои ҳуқуқӣ, китоби сурх, концепсия ва меъёрҳои экологӣ барои самтҳои гуногуни истехсолӣ; - дарки масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳо; - рушди маърифати экологии аҳоли, беҳдошти муҳити зист ва рушди устувор; - мониторинги экологӣ дар экосистемаҳои гуногун ва дастрас намудани натиҷаҳои таҳлили ба аҳоли; - муайянкунии усулҳои гуногуни коркард ва истифодабарии партовҳо ба муҳити зист; - ҳалли проблемаҳои глобали, маҳали ва локали Тоҷикистон ва мавзӯҳои ҳифзшавандаи он;

	Аз худ намояд - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- таърихи экологияи умумӣ - ҳифзи муҳити зист - илми экологӣ - экологияи иҷтимоӣ -экологияи иқтисодӣ -экологияи шахрсозӣ - экологияи саноатӣ ва кишоварзӣ -экология нақлиётӣ -экологияи энергетикӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2. БАХШИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.1. МОДУЛИ ФАНҲОИ УМУМИКАСБӢ

2.1.1. Таърихи адабиёти англия

Тавсифи мухтасари фан	«Таърихи адабиёти Англия» як бахши «Таърихи адабиёти ҷаҳон» буда, омӯзиши осори гаронбаҳои адабиёти кишварҳои мутамадини ғарб барои факултаҳои филология яке аз вазифаҳои судманд ба ҳисоб меравад. Донишҷӯён аз таърихи пайдоиши адабиёти Англия ва аз таъсири он ба адабиёту фарҳанги дигари дунё, аз он ҷумла ба адабиёти форсу тоҷик маълумоти кофӣ пайдо мекунанд. Адабиёти Англия аз адабиёти шифоҳӣ сарчашма гирифта, нахустин навиштаҳои адабӣ ба забони англисӣ-саксонӣ ба асрҳои 5-6 тааллуқ дорад. Барои фаҳмиши хусусиятҳои идеявӣ ва эстетикӣ он бояд адабиёти Англия ва ИМА аз асрҳои қадим, ҳаёти халқ ва зинаҳои тараққиёти он омӯخت.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-қобилияти таҳлилнамоиро аз худ кунад; -таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонад; -бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омодааст;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меояд	а) бояд донанд: -ҳаёт ва эҷодиёти адибони англисзабонро, ки барои робитаи касбӣ хос мебошад, аз худ намоянд; -ҳақди кифоя аз бар намудани шеър аз эҷодиёти

	шоирони англисабон; -санъатҳои бадеӣ, жанрҳои адабӣ ва ҷараёнҳои адабиёро аз худ кунанд; -муошират, нути муколамавӣ ва монологӣ бо истифодаи воситаҳои адабӣ. б) бояд тавонанд: - маҳорати ҷиддии исботкунии афкор оид ба масоили адабӣ; - маҳорати босаводонаи истифодаи соҳаи фаннӣ; - маҳорати тамоил ба масъалагузорӣ; - дуруст донишҷӯи эҷодиёти адибон ва махсусияти онҳо; в) аз худ намоянд: - луғату истилоҳоти фанни мазкурро; - номгӯи маводҳоеро, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии фанро..-номи китобҳои
Номгӯи боб/ мавзӯҳои фан	-Адабиёти асрҳои миёна - Ҷефри Чосер ва мероси адабии ӯ - Виллям Шекспир ва эҷодиёти ӯ. - Ҷорҷ Байрон. Зиндагинома ва осори бадеии Ҷорҷ Байрон. - Ҷон Милтон.А. ва мероси адабии ӯ. - Даниел Дефо А. ва эҷодиёти ӯ - Ҷонатан Свифт. Рӯзгор ва осори Ҷонатан Свифт - Самуел Ричардсон А ва асарҳои бадеии шоир
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.2. Типологияи муқоисавӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фанни мазкур донишҷӯёнро бо паҳлуҳои асосии омӯзиши муқоисавии забонҳо, махсусан, омӯзиши муқоисавӣ- типологияи забонҳо дар рафти дарсҳои назариявӣ амалӣ ва иҷрои корҳои мустақилона шинос менамояд. Омӯзиши амиқ ва дурусти мавзӯҳои пешбинишудаи фанни «Типологияи муқоисавӣ» донишҷӯи забоншиносии донишҷӯёнро боло бурда, имкон медиҳад, ки онҳо дар баробари фаъолияти омӯзгорӣ ва тарҷумонӣ ҳамчун забоншиноси касбӣ ба воя расанд ва умумияту фарқияти забони модарӣ ва забонҳои омӯхташавандаро муайян намоянд.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур	- забоншиносии типологӣ аз бахшҳои дигари монанд фарқ карда тавонад; - доир ба масъалаҳои мубрами ин фан фикри худро баён карда

ташаккул бояд ёбанд.	тавонад; - маҳорати мустақилона кор кардан бо адабиёти илмӣ-таълимӣ, бо манбаъҳои хаттӣ ва маводи тадқиқотӣ доир ба мавзӯҳои мушаххас.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: ● фарқи типологияи забоншиносӣ аз забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ; ● хусусияти типологии забонҳои флективӣ, агглютинативӣ, решагӣ ва инкорпоративӣ; ● типологияи қабати овозии забонҳо; ● типологияи қабати морфологии забонҳо; ● типологияи қабати синтаксиси забонҳо. Тавонад : ● фарқ кардани хусусиятҳои типологии забони тоҷикӣ ва забони омӯхташаванда; ● фарқ карда тавонистани истилоҳот ва мафҳумҳои забоншиносии типологӣ; ● хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ аз мавзӯҳои баррасишуда. Аз худ намояд: -малакаи таҳлилқуниро; -малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалияи типологиро; -малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯии боб/мавзӯҳои фан	-Аз таърихи омӯзиши типологии забонҳо; -Типологияи қабати овозии забонҳо; -Типологияи қабати морфологии забонҳо; -Типологияи қабати синтаксиси забонҳо; -Типологияи қабати луғавии забонҳо; -Умумиятҳо (унверсалияҳо)-и забонӣ.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тести компютерӣ)

2.1.3. Психологияи касбӣ

Тавсифи мухтасари фан	Психологияи фаъолияти касбӣ- соҳаи илми психология мебошад, ки қонуниятҳо пайдоиш, тараққиёт ва зухуроти психикаро дар раванди робитаи мутақобилаи субект ва обекти фаъолияти касбӣ ташкил мекунад..
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, узбекӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	ташаккул додани маҳорату малакаҳои психологии ба самаранокии фаъолияти касбӣ мусоидаткунанда, аз ҷумла малакаҳо дар самти худидоранамой, худислоҳсозӣ, ба роҳмонии муоширати солими психологӣ, баътиборгирии хусусиятҳои психологӣ дар фаъолити меҳнатӣ ва ғайра
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: Донад -мазмунӣ мафҳумҳои асосии психологияи фаъолияти касбӣ, меҳнат, ихтисос, вазифа ва шугро донад; - механизмҳои пайдошави низоъ дар корхона ва роҳҳои бартарафнамоӣ онро донад; - мафҳумҳои стресс, руҳафтадагӣ, депрессияро дар раванди фаъолияти касбӣ донад; - моҳияти психологияи касбӣ ва касби интихобкардаашро аз нигоҳи психологӣ донад; Тавонад - мазмунӣ мафҳумҳои асосии психологияи фаъолияти касбӣ, махсусан фаъолияти касбӣ ва меҳнатиро шарҳ дода тавонад; - аҳамияти донишҳои психологиро дар касби интихобкардаи ҳеш ошкор карда тавонад; - аҳамияти раванд, ҳолат ва хусусиятҳои фардӣ – психологиро ба раванди фаъолияти касбӣ шарҳ дода тавонад; - малакаи татбиқи амалии усулҳои идоранамоии коллективи меҳнатиро дошта бошад; - ба муносибатҳои байнишахсӣ дар коллективи меҳнатӣ баҳо дода тавонад ва роҳу усулҳои пашгирию бартарафсозии низоъ дар кор балад бошад; - маҳорати тартиб додани речаи дурсти қору фаъолиятиро дошта бошад ва ғояи истироҳати фаъолро дар амал татбиқ намуда тавонад; - малакаҳои худидоранамой, худислоҳсозӣ, баътиборгирии хусусиятҳои психикӣ дар фаъолияти касбӣ ва ба роҳ мондани муоширати солими психологиро дошта бошад. Аз худ намояд - мазмунӣ мафҳумҳои асосии психологияи фаъолияти касбӣ, махсусан фаъолияти касбӣ ва меҳнатиро аз худ карда бошад; - зарурати донишҳои психологиро дар касби интихобкардаи ҳеш асоснок намояд; - моҳияти мафҳумҳои раванд, ҳолат ва хусусиятҳои фардӣ – психологӣ, ҳамчунин аҳамияти онҳоро ба раванди фаъолияти касбӣ донад. - хусусиятҳои муносибатҳои байнишахсӣ дар коллективи меҳнатиро дарк намояд; - усулҳои идоранамоии коллективи меҳнатиро баён карда тавонад; - механизмҳои пайдошави низоъ дар шароити қорӣ ва роҳҳои бартарафнамоӣ онро сарфаҳм равад; - моҳияти мафҳумҳои тарбияи меҳнатӣ, истироҳати фаъол ва речаи дурусти қору истироҳатро сарфаҳм равад; - мазмуну моҳияти мафҳуми афсурдагии касбиро дарк намояд ва роҳу усулҳои бартарафсозии онро баён созад.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- Фан ва вазифаҳои психологияи фаъолияти касбӣ - Фаъолият ва сохтори психологии он - Мафҳум ва сохтори фаъолияти касбӣ - Муошират дар раванди фаъолияти касбӣ - Равандҳои маърифатӣ ва баътиборгирии онҳо (Диккат, эҳсос,

	идрок) - Равандҳои маърифатӣ ва баъътиборгирии онҳо дар фаъолияти касбӣ (хотир, таффакур.хаёл ва нутқ) - Психологияи идоранамоӣ коллективи меҳнатӣ - Ҳолатҳои эмотсионалӣ ва таъсири онҳо ба рафторкасбӣ - Хусусиятҳои фарди психологии корманд(мизоҷ ва асоси физиологии он) - Хусусиятҳои фарди психологии корманд(характер ва қобилият) - Муносибатҳои байнишахсӣ дар коллективи меҳнатӣ - Психологияи идоранамоӣ коллективи меҳнати - Низоъ ва роҳҳои он дар фаъолияти касбӣ - Иҷтимоишавии шахс ба муҳити корӣ - Психологияи муваффақият ва пешрафт дар фаъолияти касбӣ - Психопрофилактикаи фаъолияти касбӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.4. Муқаддимаи забоншиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Омӯзиши курси муқаддимаи забоншиносӣ ҳамгирии донишҳои лингвистӣ, психологӣ, мантиқӣ, биология, психология, физика, семиотика, кибернетика дар назар дошта, вазифадор аст, ки донишҳои тахассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳиятҳои коммуникативӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангии омӯзгорони ояндаи забони тоҷикӣ, англисӣ ва тарҷумонҳо бояд мусоидат намояд.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	- муқаддимаи забоншиносӣ аз бахшҳои дигари монанд фарқ карда тавонад; - доир ба масъалаҳои мубрами ин фан фикри худро баён карда тавонад; - маҳорати мустақилона кор кардан бо адабиёти илмӣ-таълимӣ, бо манбаъҳои хаттӣ ва маводи тадқиқотӣ доир ба мавзӯҳои мушаххас.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: ● фарқи муқаддимаи забоншиносӣ аз забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ; ● хусусияти муқаддимаи забоншиносӣ ● омузиши муқаддимаи забонҳо. Тавонад : ● фарқ кардани хусусиятҳои муқаддимаи забоншиносӣ ва забони омӯхташаванда; ● фарқ карда тавонистани истилоҳот ва мафҳумҳои забоншиносии типологӣ; ● хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ аз мавзӯҳои баррасишуда. Аз худ намояд:

	-малакаи таҳлилкуниро; -малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалияи типологиро; -малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯйи боб/мавзӯҳои фан	- кор бо конспекти лексияҳо аз адабиёти тавсияшаванда; - омӯхтани адабиёти илмии ватанию хориҷӣ роҷеъ ба мавзӯҳои алоҳида; - тайёри ба машғулиятҳои амалӣ; - омодагӣ ба ҳузури ғайрифайол; - дар заминаи китобҳои ҳатмӣ навиштани конспектҳои дарс; - таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо; - иҷрои супоришҳои мустақилона; ба ҳам алоқаманд).
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тести компютерӣ)

2.1.5. Забоншиносии умумӣ

Тавсифи мухтасари фан	Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад. Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	Қодир будан ба дарки маънои асли ва маъноҳои маҷозии калима, донишдони мавқеи корбурди калима ва хусусиятҳои услубии калима, фарқ кардани воҳидҳои рехтаи забон аз калимаҳо
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: - забоншиносии умумӣ (луғатшиносии умумӣ, луғатшиносии муқоисавӣ, луғатшиносии таърихӣ (диахронӣ) ва луғатшиносии тасвирӣ ва ё синхронӣ); • масъалаҳои омӯзиши забоншиносии умумӣ ва алоқии он бо дигар шохаҳои илми забон; Тавонад: • фарқ кардани забоншиносии умумӣ услуби баланди забон (архаизмҳо, неологизмҳо, поэтизмҳо ва ғ.) аз воҳидҳои луғавии

	услуги пасти забон (вулгаризмҳо, варваризмҳо, жаргонҳо ва ғ.); • муайян намудани баромади таърихии калимаҳои аслии забони тоҷикӣ (ҳиндуаврупой, ҳиндуориёӣ, эронӣ), фарқ карда тавонистани калимаҳои иқтибосӣ ва муайян намудани дараҷаи омезиши онҳо; фарқ карда тавонистани воҳидҳои фразеологӣ аз ибораҳои маъмул. Аз худ намоёнд: -малакаи таҳлили луғавии матнро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалиро; - малакаи корбурди дурусти калимаҳо ва воҳидҳои фразеологиро.
Номгӯӣ боб/мавзӯҳои фан	-аз худ намудани масоили марбут ба фанни таълимӣ; -муаррифии дурусти масъалаҳои ихтисосӣ; -ташреҳи истилоҳоти ихтисосӣ; -ибораҳои ихтисосӣ; -кор бо матнҳои марбута ва таҳлили онҳо; -маданияти нутқи донишҷӯён;
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Китоби дарсӣ, компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ, матни электронии лексияҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, сухбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳони шифоҳӣ

2.1.6. Услугешиносии забони тоҷикӣ

Тавсифи мухтасари фан	Услугешиносӣ як навъ фанест дар миёни забоншиносӣ ва адабиётшиносӣ. Ҳадафи он, пеш аз ҳама, аз инкишоф додани малакаи забонфаҳмии шогирдон, такмили дониши андӯхтаи онҳо оид ба меъёрҳои маъмули забони адабии тоҷик, ошно сохтани онҳо бо масоили назарияву амалии услугешиносӣ, аломат ва хусусиятҳои асосии ҳелҳои услубии забон ва услубҳои нутқ иборат аст.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	-қобилияти таълилнамоиро аз худ кунад; -таъқиқоти назариявӣ ва таърибавиро истифода бурда тавонад; -тарзу роъҳои қабул, ҷифз ва коркарди маълумотҳо(иттилоот)-ро аз худ карда тавонад ва бо компютер ҳамчун бо воситаи идоракунии иттилоот кор карда тавонад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: -предмети омӯзиши «Услугешиносӣ», вазифаи курси мазкур, алоқаи он бо фанҳои дигарро; -принсипҳои таълими «Услугешиносӣ», шаклҳои ташкили машғулиятҳои таълимии фанни мазкурро; -усулиҳои баррасии шаклҳои дигари кор-тарзи истифодаи барномаи таълим ва китобҳои дарсии «Услугешиносӣ», ағният, технологияи муосири информатсиониро; Тавонад: -донишҳои назариявии худро дар амал тадбиқ намудан; -истифодаи «Барномаи фанни «Услугешиносӣ» -ро; -таълили мундариға ва маводи китобҳои дарсии «Услугешиносӣ» -ро; -роъҳои ташкилу гузаронидани дарсро;

	-луғату истилоъоти фанни мазкурро; -номгӯи мақолаҳои, ки доир ба ин фан доир шудааст; -номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таъия шудаанд; -номгӯии мавзӯҳои асосии фанро.
Номгӯии боб/мавзӯҳои фан	- Мавзуи баъси услубшиносӣ; - Услубшиносии функционалӣ; - Услуби коргузори расмӣ; - Услуби бадеӣ; - Услуби илмӣ; -Хусусиятҳои услубии қабатҳои луғавии забони адабии тоҷик.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Китоби дарсӣ, компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ, матни электронии лексияҳо
Шаклҳои назорати ҳафта	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳони шифоҳӣ

2.1.7. Услубшиносии забони англисӣ

Тавсифи муҳтасари фан	Ин фан ба таҳлили воситаҳои таъсирбахши забон ва дигар василаҳои, ки бо ин мақсад истифода мешаванд сару кор дорад.
Намуди машғулияти	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДО
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ ва русӣ
Саломатӣ, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаи фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	1. Равшан сохтани характер ва таркиби дохилии чунин ҳаводиси забонӣ 2. Муайян кардани вазифаҳои, ки ин навъ воситаҳои забон аз рӯи мақсади гуфтор ва лаҳзаҳои нутқ иҷро мекунанд. 3. Дарк кардани принципҳои интихоби воситаҳои муайяни забон дар ҳолати мавҷуд будани воқидҳои ҳамтодори ифодаи фикр
Натиҷаҳои таълими, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯу ки фанни мазкурро аз худ кардааст бояд донад: 1. таҳлили воситаҳои таъсирбахши забонро 2. зарурати омӯзиши услубшиносиро 3. вазифаи фанро 4. вобастагӣ услубшиносӣ бо дигар фанҳо ва вазифаҳои ҳар яке онҳоро 5. фарқияти навъҳои услубшиносӣ ва вазифаҳои онҳоро 6. муайян намудани вазифаи ин воситаҳои фасеҳ дар системаи умумии услубии ин ё он нависандаю шоир ё худ равияи адабӣ 7. равшан сохтани робитаи байни ин воситаҳо дар мавриди истифодаи бевоситаи онҳо ва мундариҷаи ғоявии асари бадеӣ

Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Услубиёти семасиологӣ: Гурӯҳи метафорӣ Гурӯҳи метонимӣ Гурӯҳи омехта Услубиёти лексикологӣ: Вожаҳои услубӣ сабки боло Вожаҳои услуби сабки паст. Услубиёти синтаксисӣ: Эллипс, сукут, созмони апакойну , зевгма, такрор, инверсия
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, сӯҳбати инфиродӣ,
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.8. Таърихи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Таърихи забони англисӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни « Таърихи забони англисӣ » ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои тахассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салолиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	- мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти ғоиданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро мефаҳмад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Омӯзиши курси таърихи забони англисӣ ҳамгироии донишҳои лингвистӣ, психолого-педагогӣ, иҷтимоӣ-фарҳангиро дар назар дошта, вазифадор аст, ки донишҳои тахассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳиятҳои коммуникативӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангии омӯзгорони ояндаи забони англисӣ бояд мусоидат намояд. Ҳангоми омӯзиши фанни мазкур вазифа гузошта мешавад, ки донишҷӯён бояд таърихи забони англисӣ хабардор шаванд, ба малакаҳои нутқи сареҳи англисӣ молик бошад, маводҳои фонетикии забони англисиро

	дар ифодаи нутқи шифохӣ истифода бурда тавонанд. Барои истифодаи забони англисӣ ҳамчун муоширати байни миллатҳо дар сатҳи зарурӣ омода шаванд, аз забони англисӣ дар сатҳи касбӣ ва илмӣ истифода бурда тавонанд, бо забони англисӣ дар сайтҳои Интернет кор бурда тавонанд, аз маводи дида ё хонда фикру ғояи асосӣ, далелу санадҳои муҳимро ба таври шифохӣ ифода карда тавонанд, оид ба мавзӯи тадқиққи фишурда (тезис)-и маъруза ё мақоларо сохта тавонанд ва аз фанни мазкур супоришҳои шифохиро дуруст таҳия карда тавонанд. Ҳадафи асосии курси таърихи забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарию амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба зинаҳои гуногуни ташаккули забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии худро бойю ғайи мегардонанд ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хориҷӣ бедор карда мешавад. - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифохӣ ва имлои хатӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиесӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	- Ancient Germanic tribes and their classification - Stress in Germanic Languages. - The Old English Period - The middle English Period - Grammatical structure of Old English - The noun. Grammatical Categories. The Use of Cases
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳони таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.2.1. Амалияи нутқи шифохӣ ва хаттии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Барои омузиши забони англисӣ ҷор маҳоратро аз худ намудан зарур аст: суҳбат кардан, навиштан, шунидан

	ва хондан. Аз ин чор маҳорат маҳоратҳои гуфторӣ ва навишторӣ аҳамияти бештар дорад. Зеро он чизе ки дар гуфтор истифода мешавад дар навиштан истифода намешавад ва баръакс.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салощиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- озодона суҳбат намудан, фаҳмидани сухани шахси муқобил, ҷобачогузорию дурусти калимаҳо аз ҷиҳати грамматикӣ ва аз худ намудани замонҳои феълӣ - дуруст навиштан ва дарки фарқияти навишторӣ аз хониши калима. -
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Дар раванди тадриси фанни “асосҳои нутқи шифоҳӣ ва навиштории забони англисӣ” чунин натиҷаҳо ба даст меоянд: Дар раванди таълим донишҷӯ маҳоратҳои ҷоргонаи забонро аз худ менамояд. Ин маҳоратҳо имконият фароҳам меорад, ки донишҷӯ бо соҳибзабонон озодона суҳбат намояд. Маҳоратҳои ҷоргонаи забони англисӣ аз ин қабиланд: хондан, шунидан, навиштан ва суҳбат кардан. - Маҳорати хондан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ матнҳои англисиро дуруст хонад ва маънои онҳоро дарк намояд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯён метавонанд ҳарфҳо ва калимаҳоро бо задаҳояшон дуруст талаффуз кунанд. - Маҳорати шунидан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ он чизеро ки бо забони англисӣ гуфта мешавад дарк намояд. Ҳадафи аз худ намудани ин маҳорат ин аст, ки донишҷӯ ном ва овозҳои ҳарфҳои забони англисиро бо фарқиатҳои онҳо шиносад. Махсусан ҳарфҳое, ки эквиваленти он дар забони тоҷикӣ вучуд надорад, масалан “th” (that, think). Барои аз худ намудани ин маҳорат нахуст муаллим ҳарф ва калимаҳоро меҳонад ва аз донишҷӯён талаб мекунад, ки ба ин калимаҳо нигоҳ кунанд, то ин ки гушҳояшон одат кунанд. Сипас аз донишҷӯён талаб мекунад, ки баъди ӯ такрор кунанд. - Маҳорати навиштан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ тавонад дуруст нависад, то ин ки соҳибзабонон навиштаи ӯро дуруст хонда тавонанд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ метавонад фарқиати навиштории калимаро аз хониши он дарк намояд. Барои аз худ

	намудани ин маҳорат донишчӯ нахуст аз навиштани калимаҳое оғоз мекунад, ки ўро ихота намудаанд, масалан: хона, падар, модар, бародар, донишгоҳ, китоб дафтар ва ғ. - Маҳорати сўхбат кардан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишчӯ тавонад бо соҳибзамонон озодона сўхбат намояд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишчӯ метавонад се маҳорати дар боло зикргардида амалан истифода намояд. Барои аз худ намудани ин маҳорат донишчӯ нахуст дар бораи худ, оила, дустон, синну сол, ҳаҷм, ранг ва ғ. нақл карданро ёд мегирад. Ҳамчунин дар ин раванд донишчӯ аз руи қоида пайдарпай омадани аъзоҳои ҷумларо ёд мегирад.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- маълумоти умумӣ дар бораи забони англисӣ - алифбои забони англисӣ - фонетика - мо забони хориҷӣ меомузем - рӯзи кори муҳандис - дустӣ ман духтури кудакона аст - охири ҳафтаи ман - оилаи дустӣ ман - хонаи хоҳари ман
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, сўхбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.2. Фонетикаи амалӣ

Тавсифи муҳтасари фан	Фонетикаи амалӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи амалӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои таҳассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салолиятҳое, ки дар донишчӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	- фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забонамӯзӣ; - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти ғоиданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамаҷониби худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст;

	- тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро медонад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълиме, кӯнараҳбарӣ ва фаъолияти ҷаҳони	Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи амалии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои қисми мустақилонаро бо маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисиро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаю маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон, қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд. Ҳадафи асосии курси фонетикаи амалии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва қисми мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташаккули забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғайи мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хориҷӣ бедор карда шавад. - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиеҷӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номи мавзӯҳои омӯхташаванда	- алифбои забони англисӣ - фонетикаи чист - Фонемаи чист - Хичои чист - Асемиясия ва ҳелҳои он - зада - оҳанг
Васоити таълимӣ	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ

Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаҳои таълими арзбонӣ	Имтиҳон (тестӣ компьютерӣ)

2.2.3. Фонетикаи назариявии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фонетикаи назариявӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи назариявӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои тахассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Саломатӣ, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	- фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забон омӯзӣ; - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти фойданокӣ илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро мефаҳмад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълими, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи назариявии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малакаи пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои қори мустақилонро бо маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисиро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаи маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон,

	қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд. Ҳадафи асосии курси фонетикаи назариявии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташакулёбии забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғайи мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати ғайи забонҳои хориҷӣ бедор карда шавад. - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хатӣ; - омӯзондани мавзӯоти матнҳои мухталиф аз он ҷумла сӣсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои ғайи	- алифбои забони англисӣ - фонетика чист - Фонема чист - Хичо чист - Асемиясия ва хелҳои он - зада -оҳанг
Васоити таълимӣ ва таъминотӣ техникаӣ ғайи	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфородӣ
Шакли натиҷаи ниҳони таълими ғайи арзеби	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.4. Грамматикаи амалӣ

Тавсифи мухтасари ғайи	Грамматикаи амалӣ- таҳлили морфологӣ ва синтаксисии ҷумлаҳои забони англисӣ ва тоҷикӣ, қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгори забони тоҷикӣ ва англисӣ
Намуди машғулиятҳо	қори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии ғайи мазкур ташаккул бояд ёбанд	Донишҷӯе, ки ғайи мазкурро аз худ кардааст бояд: Таҳлили морфологии ҷумлаҳо, ҳиссаҳои нутқ исм, сифат, феъл зарф, шумора, ҷонишин Таҳлили синтаксисӣ- ҷумла чист? Ҷумлаҳои сода,

	дугаркиба , нопурра, яктаркиба , мураккаб, бешахс Тарзи саволгузорӣ, саволҳои умумӣ ва ғайра.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: Дар муқоиса пешниҳод намудани маълумот оид ба ҳиссаҳои нутқи забони англисӣ, Маълумот додан дар бораи фикру ақидаҳои забоншиносон оид ба ҳиссаҳои нутқ Таҳлил намудани ҷумлаҳо дар рафти дарсҳои амалӣ Баррасӣ намудани масъалаҳои, ки мубрами илмӣ-забоншиносӣ
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 1. Грамматика ва калимасозӣ 2. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи забон 3. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ

2.2.5. Грамматикаи назариявии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Назарияи грамматика-фанне, ки масъалаҳои асосии морфологию синтаксисиро дар асоси забоншиносии муосир омӯхта мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО бо роҳбарии омӯзгори фанни забони англисӣ
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Мустақилона кор карда баровардани информатсияҳои илмӣ ва назариявӣ оид ба грамматика Муқоиса карда тавонистани падидаҳои грамматикаи забони англисӣ ва забони модарӣ. Дониши назариявӣ аз фанни грамматика ва истифодаи он дар амал
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: 1. Асоси сохтори грамматикаи забони англисиро мутобиқи илми забоншиносии муосир 2. Қисми морфология ва синтаксист ва алоқамандии онҳо бо калимасозӣ 3. Масъалаҳои категорияи грамматикӣ ҳиссаҳои нутқ 4. Синтаксис ҳамчун як қисми грамматика, ки ҷумларо меомӯзад(ҷумлаҳои содда, мураккаб, ҷумлаҳои мураккаби

	пайваст ва тобеъ) ва аъзоҳои пайрави ҷумла
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 4. Грамматика ва калимасозӣ 5. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи забон 6. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ

2.2.6. Лексикологияи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Ҷанни омӯзиши калимаҳо, намудҳои калима, калимасозӣ
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии ҷанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Тартиби морфологӣ ва маъноии калимаҳо ро таҳлил кардан, маънои калимаҳо ро бо таҳлили таркиби префикс-суффикси калима муайян кардан.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси ҷан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: 5. ҷанни лексияро 6. морфема ва тартиби калимаи фонетикӣ 7. роҳҳои калимасозӣ, намудҳои калима 8. маънои калима бояд ҷунин бошад: таҳлили морфологӣ ва семастикаи калима 9. маъноҳои калимаро бо роҳи таҳлили пасванду пешванди он муайян намояд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	1. ҷанни лексикология 2. сохтори калимаи морфема 3. намудҳои калима (оддӣ, оӣ, қиёсӣ) 4. роҳҳои калимасозӣ (суффиксӣ, композиторӣ, конверсия) 5. маънои калима (бисёрнамоӣ, омонимӣ, синонимӣ)
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои забонӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), шифоҳӣ

2.2.7. Назарияи тарҷума

Тавсифи мухтасари фан	Дар тайёрии касбии тарҷумонони оянда омӯхтагн ва аз худ намудани масъалаҳои тарҷума, навъҳои он, шинохтани навъҳои матн, истифодан намудани усулҳои тарҷума дар асоси матнҳои соҳавӣ нақши бориз дорад, зеро бидуни омӯхтани донишҳои назариявии тарҷума дуруст ва мукамал тарҷума намудани матн имконнопазир аст.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	Англисӣ, русӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои ки дар донишҷӯ зимни азхуднамудани фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Пайдо намудани маҳорату мадлакаи тарҷумаи матнҳои соҳавӣ ва истифодаи дурусти усулҳои тарҷума
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фанни назарияи тарҷума, мафҳумҳои сасосӣ, вазифаҳо, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи омӯзиши ин фан аз дигар фанҳо, алоқамандии фанни назарияи тарҷума бо фаҳмиши дигар, асосҳои фаъолияти тарҷумонӣ, кор бо матнҳои гуногунро дар сатҳи муайян, усулҳои гуногуни тарҷума; Тавонад - озодна тарҷума намудани матнҳои соҳавӣ; - риоя намудани қонун ва меъёрҳои назарияи тарҷума; - хусусияти матнҳои бадеиро дар раванди тарҷума Аз худ намояд - принципҳои фаъолияти соҳавии тарҷумонӣ - риоя намудани этикаи тарҷума ва тарҷумонӣ - таснифоти матнҳо ба гуруҳҳои алоҳида ва истифода бурдани намудҳои гуногуни тарҷума дар рафти таҷрибаомӯзӣ - назарияи тарҷумаи забони англисӣ ва табиқи он дар аҷаҳои мухталиф
Номгӯи боб/ Мавзӯҳои фан	- Мафҳуми тарҷума. Тарҷума ҳамчун фаъолияти инсон: пайдоиш ва рушд - Роҳи усулҳои кор бо фарҳангҳои луғот - Таснифоти намудҳои тарҷума - Воҳидҳои луғавӣ ва грамматикӣ бемуодили забон ва роҳҳои ифодаи онҳо дар забони тарҷума - Мафҳуми воҳиди ҳадди ақали раванди тарҷума - Тарзҳои техникаи тарҷума - Мафҳумҳои тарҷумаи комил, муодил, дақиқ, таҳтулафзӣ ва озод - Тарҷума ва матн. Маълумоти умумӣ - Намудҳои матн - Навъҳои иттилоот дар матн - Таснифоти матн аз нигоҳи тарҷума
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ

Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

2.2.8. Курси амалии тарҷумаи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Дар тайёрии касбии тарҷумонони оянда омӯхтагн ва аз худ намудани масъалаҳои тарҷума, навъҳои он, шинохтани навъҳои матн, истифодан намудани усулҳои тарҷума дар асоси матнҳои соҳавӣ нақши бориз дорад, зеро бидуни омӯхтани донишҳои назариявии тарҷума дуруст ва мукамал тарҷума намудани матн имконнопазир аст.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустиақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	Англисӣ, русӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамудани фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Пайдо намудани маҳорату мадлакаи тарҷумаи матнҳои соҳавӣ ва истифодаи дурусти усулҳои тарҷума
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фанни назарияи тарҷума, мафҳумҳои сасосӣ, вазифаҳо, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи омӯзиши ин фан аз дигар фанҳо, алоқамандии фанни назарияи тарҷума бо фаҳноии дигар, асосҳои фаъолияти тарҷумонӣ, кор бо матнҳои гуногунро дар сатҳи муайян, усулҳои гуногуни тарҷума; Тавонад - озодона тарҷума намудани матнҳои соҳавӣ; - риоя намудани қонун ва меъёрҳои назария ва амалияи тарҷума; - Аз худ намояд - принципҳои фаъолияти соҳавии тарҷумонӣ - риоя намудани этикаи тарҷума ва тарҷумонӣ - таснифоти матнҳо ба гуруҳҳои алоҳида ва истифода бурдани намудҳои гуногуни тарҷума дар рафти таҷрибаомӯзӣ - назарияи тарҷумаи забони англисӣ ва табиқи он дарачаҳои мухталиф
Номгӯии боб/ Мавзӯҳои фан	- Роҳу усулҳои кор бо фарҳангҳои луғот - Таснифоти намудҳои тарҷума - Воҳидҳои луғавӣ ва грамматикӣ бемуодили забон ва роҳҳои ифодаи онҳо дар забони тарҷума - Матнҳои тарҷумашаванда ва хусусияти онҳо - Тарзҳои техникаи тарҷума - Мафҳумҳои тарҷумаи комил, муодил, дақиқ, таҳтулафзӣ ва озод - Тарҷума ва матн. Маълумоти умумӣ - Кор бо намудҳои гуногуни матн - Навъҳои иттилоот дар матн - Таснифоти матн аз нигоҳи тарҷума
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ

Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (шифоҳӣ)

2.2.9. Тарҷумаи шифоҳӣ

Тавсифи мухтасари фан	Дар тайёрии касбии тарҷумонони оянда омӯхтан ва аз худ намудани масъалаҳои тарҷума, навъҳои он, шинохтани навъҳои матн, истифодан намудани усулҳои тарҷума дар асоси матнҳои соҳавӣ нақши бориз дорад, зеро бидуни омӯхтани донишҳои назариявии тарҷума дуруст ва мукамал тарҷума намудани матн имконнопазир аст.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустиақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	Англисӣ, русӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамудани фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Пайдо намудани маҳорату мадлакаи тарҷумаи матнҳои соҳавӣ ва истифодаи дурусти усулҳои тарҷума
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фанни назарияи тарҷума, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳо, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи омӯзиши ин фан аз дигар фанҳо, алоқамандии фанни назарияи тарҷума бо фанҳои дигар, асосҳои фаъолияти тарҷумонӣ, кор бо матнҳои гуногунро дар сатҳи муайян, усулҳои гуногуни тарҷума; Тавонад - озодона тарҷума намудани матнҳои соҳавӣ; - риоя намудани қонун ва меъёрҳои назария ва амалияи тарҷума; - шинохтани истилоҳоти сиёсӣ дар матни асл ва корбурди дурусти онҳо дар матни тарҷума Аз худ намояд - принципҳои фаъолияти соҳавии тарҷумонӣ - риоя намудани этикаи тарҷума ва тарҷумонӣ - таснифоти матнҳо ба гуруҳҳои алоҳида ва истифода бурдани намудҳои гуногуни тарҷума дар рафти таҷрибаомӯзӣ - истилоҳоти марбута
Номгӯи боб/ Мавзӯҳои фан	- Таснифоти намудҳои тарҷума - Матнҳои тарҷумашаванда ва хусусияти онҳо - Тарзҳои техникаи тарҷума - Мафҳумҳои тарҷумаи комил, муодил, дақиқ, таҳтулафзӣ ва озод - Тарҷума ва матн. Маълумоти умумӣ - Матнҳои сиёсӣ ва хусусиятҳои хоси тарҷумаи онҳо - Навъҳои иттилоот дар матн - Таснифоти матн аз нигоҳи тарҷума
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ

Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (шифоҳӣ)

2.2.10. Гид-тарҷума

Тавсифи мухтасари фан	Дар тайёрии касбии тарҷумонони оянда омӯхтан ва аз худ намудани масъалаҳои тарҷума, навъҳои он, шинохтани навъҳои матн, истифодан намудани усулҳои тарҷума дар асоси матнҳои соҳавӣ нақши бориз дорад, зеро бидуни омӯхтани донишҳои сайёҳии тарҷума, дуруст ва мукамал тарҷума намудани матн имконнопазир аст.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустиақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	Англисӣ, русӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамудани фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Пайдо намудани маҳорату мадлакаи тарҷумаи матнҳои соҳавӣ ва истифодаи дурусти усулҳои тарҷума
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд: Донад - зарурати омӯзиши фанни назарияи тарҷума, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳо, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи омӯзиши ин фан аз дигар фанҳо, алоқамандии фанни назарияи тарҷума бо фанҳои дигар, асосҳои фаъолияти тарҷумонӣ, кор бо матнҳои гуногунро дар сатҳи муайян, усулҳои гуногуни тарҷума; Тавонад - озодона тарҷума намудани матнҳои соҳавӣ; - риоя намудани қонун ва меъёрҳои назария ва амалияи тарҷума; - шинохтани истилоҳоти сайёҳӣ дар матни асл ва қорбурди дурусти онҳо дар матни тарҷума; Аз худ намояд - принсипҳои фаъолияти соҳавии тарҷумонӣ - риоя намудани этикаи тарҷума ва тарҷумонӣ - таснифоти матнҳо ба гуруҳҳои алоҳида ва истифода бурдани намудҳои гуногуни тарҷума дар рафти таҷрибаомӯзӣ - истилоҳоти марбута
Номгӯии боб/ Мавзӯҳои фан	- Таснифоти намудҳои тарҷума - Матнҳои тарҷумашаванда ва хусусияти онҳо - Тарзҳои техникаи тарҷума - Мафҳумҳои тарҷумаи комил, муодил, дақиқ, таҳтулафзӣ ва озод - Тарҷума ва матн. Маълумоти умумӣ - Матнҳои сайёҳӣ ва хусусиятҳои хоси тарҷумаи онҳо - Навъҳои иттилоот дар матн - Таснифоти матн аз нигоҳи тарҷума
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи	Имтиҳон (шифоҳӣ)

